

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

E Sborník námětů polytechnické výchovy v praxi MŠ

RESUMÉ

Metodický materiál vytvořený pro inspiraci a pomoc při rozvíjení polytechnické výchovy v mateřských školách.

Spirála, reg. č. CZ.1.07/1.3.00/48.0046

Tento sborník vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci realizace projektu Spirála, registrační číslo CZ.1.07/1.3.00/48.0046. Informace o projektu jsou dostupné na www.kvic.cz

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte autora-Neužívejte komerčně-Nezpracovávejte 4.0 Mezinárodní
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Sborník činností s polytechnickými prvky v oblasti předmatematické, přírodovědné, umělecko-kulturní a technické.

Současná doba vyžaduje zavedení a znovuoobnovení polytechnických činností ve vzdělávání a to už od úrovně mateřských škol. Inovace a znovuzrození čehokoli, je vývojem, doprovázeným otázkami, diskuzí, zvažování možností a hledání té nejlepší cesty. Není tomu jinak ani v tématu polytechniky v mateřských školách, která je spojena s mnoha oblastmi předškolního vzdělávání.

Vyvstávají otázky a diskuze o tom, co je a není polytechnikou, jestli jsou cíle a metodiky polytechnických činností jiné, specifitější, než ty, které aktuálně v různých oblastech v předškolní praxi používáme. Co chceme polytechnickým zaměřením děti učit? Co jiného, nového tím u dětí chceme rozvíjet, než rozvíjíme ostatními oblastmi nyní?

V současnosti na tyto otázky odpovídají lektori, pedagogové, kteří předávají své, zatím nikde teoreticky nepublikované, vlastní vědomosti, osobité zkušenosti a metodiky.

Iniciativa všech zúčastněných, je dobrou vizí blízké budoucnosti, že společnými silami najdeme takovou základnu polytechnického vzdělávání v mateřských školách, která otevře jistotu a kreativnost samotných pedagogů, kteří budou tvůrci polytechnických činností a průvodci dětem v této oblasti.

První takovou snahou, je sborník polytechnických činností učitelek mateřských škol, ve kterém svou práci prezentují slovem, realizací a obrazem, za účelem inspirace a aktivizace dalších pedagogů začít objevovat a být spolutvůrci koncepce polytechnického vzdělávání dětí v mateřských školách.

Tým KA2

Obsah:

Předmatické aktivity:

Architekti a stavaři	str. 6
Dřevěný kolíček	str. 8
Kam jedeme?	str. 10
Konstrukce symbolů čísel podle vzoru.....	str. 11
Náhrdelník z čísel	str. 13
Plody stromů	str. 14
Pohádka O třech medvědech – počítání, přiřazování, srovnávání, třídění	str. 18
Stromy	str. 22
Tři medvědi	str. 26

Přírodovědné aktivity:

Dobrodružná cesta lesem s lesním pedagogem	str. 29
Ferda a jeho kamarádi	str. 36
Jak roste rostlina	str. 39
Květina z PET vršků	str. 42
Malí zahradníci	str. 43
Míchání barev	str. 45
Na zahrádce pod jabloní, motýlek tam včelku honí	str. 47
Odemykání jara - vývoj motýla z přírodnin	str. 49
Pokusy s vodou – rozvíjející se kytička	str. 52
Rozkvétající květina	str. 54

Umělecko – kulturní aktivity:

Barevné okénko víly Jarněnky	str. 57
Čertův pytel	str. 60
Dobré srdce	str. 63
Nahlédnutí do pohádek	str. 67
Prostorový model lokomotivy a louky - výroba divadelní rekvizity	str. 70
Sluníčko čaruje	str. 72
Šití lidového kroje	str. 74

Technické aktivity:

Bum, bum, bum, postavíme dům	str. 77
Co umí voda	str. 79
Doprava – auta z přírodního materiálu	str. 82
Když má svátek maminka, slaví celá rodinka	str. 85
Kominík a jeho žebřík	str. 89
Stavíme naše město Karviná	str. 93
Vesmírné výzkumy	str. 96

Předmatematické aktivity

Název: ARCHITEKTI A STAVARŮ

Autor: Světlana Jalůvková

MŠ: Mateřská škola Ostrava, Hornická 43A, příspěvková organizace

Aktivita rozvoje: Předmatematická

Cíl pro dítě:

Vytvořit dvourozměrný návrh z geometrických tvarů a převést ho do trojrozměrného objektu-stavby

Motivace, evokace:

1. Učitelka se ptá dětí: „Kdo je to architekt?“, „Kde pracuje?“, „S čím pracuje?“, „Na čem pracuje?“
2. Učitelka se ptá dětí: „Kdo je to stavař?“, „Kde pracuje?“, „S čím pracuje?“, „Na čem pracuje?“
3. Učitelka motivuje děti, že si na takové architekty zahrají

Instrukce pro dítě:

1. Nachystejte si čtvrtku bílého papíru
2. Rozhodněte se, jestli svou stavbu budete stavět spíše do výšky, nebo do šířky
3. Podle svého rozhodnutí si připravte, otočte papír na výšku, nebo na šířku
4. Návrh své stavby poskládejte z nastříhaných geometrických papírových tvarů
5. Podle svého návrhu na papíře se pokuste postavit úplně stejnou stavbu z molitanových kostek - tvarů (Obr. 1-4)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Nastříhané papírové tvary
2. Molitanové kostky – tvary

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Komu se podařilo postavit úplně stejná stavba, jako měl v návrhu?“

Odpovědi dětí:

„Všem, jenom Štěpánek potřeboval trochu pomoci.“

Otázka učitele:

„V čem si mu Verunko pomohla?“

Odpovědi dětí:

„Musely jsme vyměnit dva modré obdélníky z levé strany na pravou.“

Otázka učitele:

„Správně. A uměly byste spočítat, kolik jste potřebovaly tvarů na svou stavbu?“

„Kdo potřeboval kostek více, kdo méně?“

„Jaký je rozdíl mezi návrhem z geometrických tvarů a na papíře?“

Odpovědi dětí:

„Z molitanových kostek byla o hodně větší.“

Otázka učitele:

„A v čem ještě?“

Odpovědi dětí:

„Ta malá stavba je z papíru, a ta velká z látky.“

„Že stavba na koberci je jako by z cihel.“

Otázka učitele:

„Jaké tvary jste použili?“

Odpovědi dětí:

„Trojúhelníky, čtverce a obdélníky.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 - 4 Stavba z molitanových kostek podle vlastního návrhu

Název: DŘEVĚNÝ KOLÍČEK

Autor: Věra Šablaturová, Bc.

MŠ: Mateřská škola Mniší (Mateřské školy Kopřivnice), Mniší 132,
Kopřivnice 742 21

Aktivita rozvoje: Předmatematická

Cíl pro dítě:

Orientovat se v číselné řadě (1 - 6)

Chápat číslo jako počet prvků

Zdokonalovat si jemnou motoriku při manipulaci s dřevěnými kolíčky

Motivace, evokace:

Libovolná

Instrukce pro dítě:

1. Seřaď kolíčky podle posloupnosti od nejmenšího počtu teček po největší
2. Vyhledej a přiřaď kolíček s tečkami k obrázku se stejným počtem zvířátek (Obr. 1, 2)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Kolíčky na prádlo s nakresleným počtem teček (1 - 6) z druhé strany číslice
2. Hrací papírové desky s obrázky zvířat

Reflexivní výroky dětí:

Otázka učitele:

Podařilo se ti najít nejméně a nejvíce teček?“

Odpovědi dětí:

„Já jsem to zvládla úplně nejrychleji.“

Otázka učitele:

„Opravdu? A zkusíš to i s číslicemi?“

Odpovědi dětí:

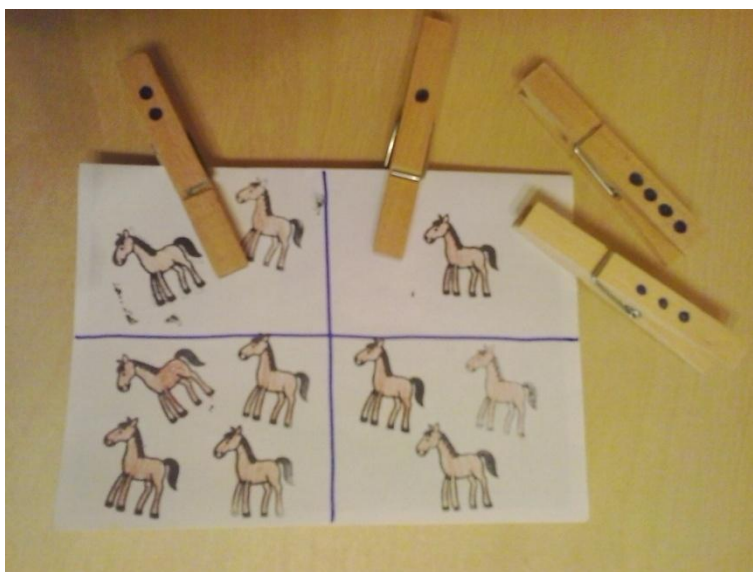
„To je pro mě lehké.“

Otázka učitele:

„Zkusila si najít i stejný počet obrázků?“

„Jo, uměla jsem všechny ty obrázky najít.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1-2 Přiřazení kolíčků s tečkami k obrázkům se stejným počtem zvířátek

Název: KAM JEDEME?

Autor: Alena Burešová

MŠ: Mateřská škola Krnov, Žižkova 34, okres Bruntál, příspěvková organizace

Aktivita rozvoje: Předmatematická

Cíl pro dítě:

Praktickými úkony procvičovat orientaci v rovině (labyrintu) podle pokynů doprava, doleva, nahoru, dolů, krátkou a dlouhou cestou

Motivace, evokace:

1. Učitelka připomene dětem vycházku do města a pozorování důležitých budov a dopravy
2. Učitelka ukáže dětem obrázek z edice BESIP, popíše a pojmenuje s dětmi jednotlivé budovy, cesty, parkoviště.....
3. Učitelka ukáže dětem, jak pohybovat autíčkem
4. Děti jezdí podle instrukcí učitelky (Obr. 1)
5. Děti jezdí samy a popisují, kudy a kam jedou

Instrukce pro dítě:

1. Pohybuj magnetem pod obrázkem tak, aby se auto rozjelo...

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Obrázek z edice BESIP
2. Magnet s nalepeným obrázkem auta, magnet

Reflektivní výroky dětí:

Já jedu rychleji! Už jsem u školy...!

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Děti jezdí autem podle instrukcí učitelky

Název: KONSTRUKCE SYMBOLŮ ČÍSEL PODLE VZORU

Autor: Pavlína Minxová

MŠ: ZŠ a MŠ Jana Železného Prostějov, Sídliště svobody 24/79

Aktivita rozvoje: Předmatematická

Cíl pro dítě:

Osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
Orientovat se číselné řadě 1- 9

Motivace, evokace:

Libovolná

Instrukce pro dítě:

1. Poskládej z Lega čísla podle vzoru na kartě (Obr. 1-3)
2. Poté dej ke každému číslu ten správný počet autíček (Obr. 4)
3. Slovně označ číslo a počet autíček

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Stavebnice Lego
2. Vzorové karty s obrázky čísel z Lega
3. Malá autíčka

Reflektivní výroky dětí při práci:

„To zvládnu.“

„Z lega stavím hodně, ale čísla ještě ne.“

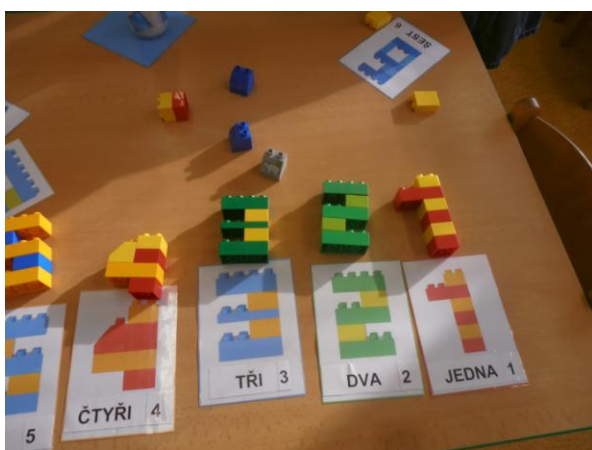
Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Zadávání instrukcí dětem

Obr. 2 Stavba čísel dle předlohy na kartách

Obr. 3 Konečný výstup

Obr. 4 Přiřazování autíček dle počtu

Název: NÁHRDELNÍK Z ČÍSEL

Autor: Pavla Plutová

MŠ: MŠ Pionýrská 727, Kopřivnice, 742 21

Aktivita rozvoje: Předmatematická

Cíl pro dítě: Seznámení se s čísly a číselnou řadou od 1-10

Motivace, evokace: Libovolná

Instrukce pro dítě:

1. Navlékněte čísla jako korálky postupně od 1-10
2. Čísla navléknete tak, že dírkou provlečete kartu s číslem, která je v pořadí
3. Pokud nevíte v jakém pořadí čísla navléknout, využijte předlohu (karta s číslem a počtem puntíků seřazené od nejmenšího po největší číslo, počet)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Kartičky s čísly v rozích dírky na navlékání
2. Vlna nebo provázek
3. Karty s číslem a počtem puntíků jako předloha

Reflexivní výroky dětí při činnosti:

„Nejde mi to navléknout!“
„To je super hra!“
„Povedlo se mi navléknout všechny čísla!“

Možné otázky učitele:

„Kolik bylo kartiček na navlékání?“
„Jaké číslo má kartička, která je v pořadí pátá, druhá, čtvrtá atd.?“
„Měla některá karta dvě číslice?“
„Která to byla, která je v pořadí?“

Název: PLODY STROMŮ

Autor: Monika Míšová Bc.

MŠ: Mateřská škola Kravaře, Petra z Kravař, příspěvková organizace Petra z Kravař
9/3165, Kravaře 747 21

Aktivita rozvoje: Předmatematická

Cíl pro dítě:

Správně roztřídit jednotlivé přírodniny podle daných kritérií
Procvičit si číselnou řadu 0 -10 a pojmy více – méně

Motivace, evokace:

libovolná

Instrukce pro dítě:

1. Roztříďte přírodniny podle druhu (Obr. 8 - 10)
2. Spočítejte dané plody (Obr. 12)
3. Určete, kde je plodů více, a kde méně (Obr. 13)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Nasbírané přírodniny – žaludy, kaštany, vlašské ořechy, pecky z meruněk (Obr. 1)
2. V dílně vyrobené stromečky (Obr. 2 - 7)

Reflexivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Děti, vzpomenete si, které plody jsme v parku sbírali na podzim?“

„Dokázali byste je pojmenovat?“

Odpovědi dětí:

„ Kaštany a žaludy.“

Otázka učitele:

„ Našli byste plody, které se nám do košíčku přimísily ze zahrady?

Odpovědi dětí:

„Ano.“

„Ořechy a pecky.“

Otázka učitele:

„A poznáte, ze kterého ovoce ty pecky jsou?“

Odpovědi dětí:

„ Z meruněk.“

Otázka učitele:

„ Dokážete tyto plody roztřídit do skupinek?

Odpovědi dětí:

„Uděláme hromádku kaštanů, žaludů a ořechů.“

„A pecek.“

Otázka učitele:

„Které z těchto plodů rostou na stromech v parku? Vyberte je a přiřadte je ke stromečkům.“

Odpovědi dětí:

„Kaštany a žaludy.“

Otázka učitele:

„Spočítejte, kde je více plodů. Na stromě nebo pod stromem?“

Odpovědi dětí:

„Kaštanů je více pod stromem.“

„Žaludů je stejně na stromě i pod stromem.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Sběr podzimních plodů v parku

Obr. 2, 3 Výroba stromečku – práce v dílně, příprava na aktivitu

Obr. 4 -7 Výroba stroměčku-samostatná aktivita dětí

Obr. 8 Seznámení dětí s aktivitou, dětem byl popsán průběh aktivity

Obr. 9 Třídění plodů do skupin, děti měly roztřídit do skupin plody stromů, které rostou v parku a plody stromů rostoucích na zahradě, plody stromů rostoucích v parku pak umístit na stromečky

Obr. 10 Roztřídění plodů do skupin

Obr. 11 - Přiřazení plodů ke stromečkům

Obr. 12 Procvičení číselné řady – počítání plodů určených, je-li více plodů na stromě nebo pod stromy

Obr. 13 Procvičení pojmů více x méně –

Název:	POHÁDKA O TŘECH MEDVĚDECH – počítání, přiřazování, srovnávání, třídění
Autor:	Hana Maková
MŠ:	Mateřské školy Kopřivnice p.o., ulice Krátká 110, Kopřivnice – odloučené pracoviště MŠ Česká Kopřivnice
Aktivita rozvoje:	Předmatematická

Cíl pro dítě:

Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat

Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Motivace, evokace:

1. Učitelka přečte pohádku „O třech medvědech“

Instrukce pro dítě:

1. Poskládejte obrázky pohádky podle toho, jak to v pohádce bylo – co bylo první, co bylo potom atd.
2. Najděte ve třídě domečky stejného tvaru – čtverec, kruh, trojúhelník (Obr. 1)
3. Přiřaďte stejný tvar na magnetickou tabuli (Obr. 2)
4. Přiřaďte obrázky z pohádky – medvědy, stolečky, židličky, postele podle velikosti do 3 kruhů – velký, menší, nejmenší, nebo malý, velký, největší (Obr. 3)
5. Seřaďte podle velikosti – misky, židličky, lžičky (Obr. 4)
6. Roztřídte přírodniny a těstoviny dle druhů do mističky- jídlo pro medvědy (Obr. 5)
7. Roztřídte barevné geometrické tvary – podle tvarů, podle barev (Obr. 6)
8. Porovnejte množství přírodnin a těstovin – odhadněte čeho je více – méně, děti porovnávají, hledají rozdíly nebo shody (Obr. 7)
9. Seřaďte medvědy podle velikosti od nejmenšího po největší (Obr. 8)
10. Postavte medvědům domeček – prostorové skládání z polikarpovy stavebnice, krychlové stavby z polystyrenových kousků a párátek (Obr. 9, 10)
11. Vystřihněte si 3 medvědy, 3 stoličky, 3 misky, 3 lžičky a seřaďte je podle velikosti, nalepte, vybarvěte (Obr. 11, 12)
12. Nakreslete si obrázek k pohádce (Obr. 13, 14)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Pohádka O třech medvědech – Soubor pohádek pro MŠ
2. Obrázky k pohádce – Soubor pohádek pro MŠ
3. Věci, hračky různých geometrických tvarů ve třídě
4. Obrázky stejných geometrických tvarů
5. Magnetická tabule
6. Tři kruhy různých velikostí na třídění obrázků
7. Přírodniny různých tvarů – kaštiny, ořechy, kamínky, žaludy
8. Těstoviny a luštěniny různých tvarů, barev, velikostí
9. Plastové geometrické tvary různých barev
10. Plyšová medvědi – hračky donesené dětmi z domova
11. Polikarpova stavebnice
12. Polystyrenové kousky, párátko
13. Omalovánka Tři medvědi
14. Výtvarné potřeby, papír

Zdroje: PaedDr. Iva Tomášková – Rozvoj předmatematické gramotnosti s využitím přírodnin

Reflektivní výroky dětí:Otázka učitele:

„Podle čeho jsi našel stejný tvar domečku?“

Odpovědi dětí:

„Podle toho, že mají taky stříšku-trojúhelník.“

„Podle toho, že to má špičatý tvar.“

„Podle Jirky – má stejný tvar, jako já.“

Otázky učitele:

„Čeho je více a čeho je méně, co myslíš?“

Odpovědi dětí:

„Kaštanů, protože jsou větší.“

„Těstovin, protože jich je větší kupa.“

„Kamínků, protože jsou těžké.“

Otázky učitele:

„Čeho je více, fazolí, nebo kaštanů?“

Odpovědi dětí:

„Kaštanů je více než fazolí.“

Otázky učitele:

„Jak jste to poznaly?“

Odpovědi dětí:

„Podle toho, že kaštan už k sobě nemá do dvojice fazolí.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Hledáme stejné tvary

Obr. 2 Přiřazujeme stejné tvary

Obr.3 Přiřazujeme podle velikosti

Obr. 4 Přiřazujeme obrázky podle velikosti

Obr. 5 Třídění skupin podle druhu

Obr. 6 Třídění obrázků podle geometrických tvarů (barvy)

Obr. 7 Porovnáváme množství

Obr. 8 Porovnávání velikosti

Obr. 9, 10 Krychlové stavby – skládání domečků

Název: STROMY

Autor: Vlasta Holíšová

MŠ: Základní škola a Mateřská škola Kunín, Kunín 346, 742 53 Kunín
(okr. Nový Jičín)

Aktivita rozvoje: Předmatematická

Cíl pro dítě:

Označit číslicí nebo číslem počet

Porovnávat délku

Porovnávat tvar

Motivace, evokace:

1. Učitelka dětem připomene vycházku do přírody
2. Učitelka ukáže nasbírané větvičky z různých druhů stromů
3. Učitelka ukáže obrázky stromů, listů a plodů
4. Učitelka se např. ptá: „Jaké stromy jste viděly na vycházce?“, „Který strom se ti líbil nejvíce a proč?“, „Co by se dalo z větviček postavit?“

Instrukce pro dítě:

1. Zahraj si s kamarádem hru „Komu dříve rozkvete strom“ – házej střídavě kostkou ve dvojici a poskládej na strom stejný počet květů jako je počet teček na kostce (Obr. 1, 2)
2. Vytvoř z papíru květy a ozdob větvičku, počítej počet květů na větvičce (Obr. 3, 4)
3. Opiš číslici podle vzoru, znázorni číslici puntíky a čárkami na pracovním listě (Obr. 5)
4. Tvoř z plastelíny a větviček dle fantazie, u větviček porovnávej délku (Obr. 6, 7)
5. Přiřaď přírodniny k obrázkům dle tvaru (Obr. 8, 9)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Kostky s čísly nebo tečkami
2. Papírové květy
3. Hrací plocha STROM
4. Krepový papír
5. Větvičky
6. Pracovní list
7. Plastelína
8. Přírodniny
9. Obrázky přírodnin

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitelky:

„Co nového jsi se dnes naučil?“

Odpovědi dětí:

„Naučila jsem se novou hru.“

„Umím postavit bránu z větvíček a plastelíny.“

„Kamarád mě naučil stavět trůn a krále.“

„Umím napsat číslice.“

Otázka učitelky:

„Co nového ses dozvěděl?“

Odpovědi dětí:

„Dozvěděl jsem se, že má bříza bílou kůru.“

„Dozvěděl jsem se, že každý strom má jiný kmen.“

„Dozvěděl jsem se, že můžu stavět z větvíček.“

„Dozvěděla jsem se, že topol je hodně vysoký strom.“

„Už vím, že na jaře kvetou stromy a včeličky z nich sbírají šťávu.“

Otázka učitelky:

„Co vše jsi potřeboval ke splnění úkolu?“

Odpovědi dětí:

„Potřebovala jsem pracovní list a pastelky.“

„Nachystala jsem si větvíčky a krepový papír.“

„Potřeboval jsem podložku, plastelínu a větvíčky.“

„Potřebovala jsem papír se stromkem, kytičky a kostku s puntíkama.“

Otázka učitelky:

„Bylo to lehké nebo těžké?“

Odpovědi dětí:

„Bylo to těžké, kytičky se mi pořád lepily na prsty.“

„Bylo to lehké, pracovní list se mi dařil.“

„Bylo to lehké, všechny číslice jsem opsala správně.“

„Nakreslila jsem o dvě čárky méně, ale opravila jsem to a tak to bylo lehčí.“

„Stavěl jsem hrad z plastelíny a bylo to lehké a stavěli jsme to s kamarádem.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1, 2 Zahraj si s kamarádem hru „Komu dříve rozkvetne strom“ – házej střídavě kostkou ve dvojici a poskládej na strom stejný počet květů jako je počet teček na kostce

Obr. 3 Vyroba z papíru květy a ozdob větvičku, spočítej počet květů na větvičce

Obr. 4 Květy na větvičce

Obr. 5 Opiš číslici podle vzoru, znázorni číslici puntíky a čárkami na pracovním listě

Obr. 6, 7 Tvoř z plastelíny a větvíček dle fantazie,
u větvíček porovnávej délku

Obr. 8,9 Přiřazuj přírodniny k obrázkům dle tvaru

Název: TŘI MEDVĚDI

Autor: Lenka Hejlová

MŠ: ZŠ a MŠ Štramberk, MŠ Zauličí 185, 742 66 Štramberk

Aktivita rozvoje: Předmatematická

Cíl pro dítě:

Porovnat výšku poměřováním a obkreslováním
Spolupracovat s ostatními dětmi

Motivace, evokace:

1. Učitelka dětem vypráví pohádku „Tři medvědi“
2. Děti sledují příběh „Médové“ v televizi
3. Učitelka hovoří s dětmi o pohádce: „Jak byli velcí medvědi?“, „Jaké používali předměty?“, „Měly předměty stejnou velikost?“
4. Děti skládají obrázky medvědů, předmětů v prostoru na zemi
5. Děti řadí obrázky podle velikosti, učitelka se ptá: „Jsou všechny obrázky stejné?“, děti porovnávají velikosti, třídí předměty do skupin na malé, větší a největší
6. Děti se řadí podle velikosti, porovnávají velikosti, zjišťují výškové rozdíly

Instrukce pro dítě:

1. Rozdělte se do skupin
2. Poměřte se ve skupině, jak je kdo velký
3. Poměřte se a porovnejte délku postav metrem
4. Obkreslete se ve skupině navzájem na balicí papír, který je přilepený na stěně, před obkreslením si sundejte papuče
5. Postavte se zády k balicímu papíru a navzájem se obkreslete, každý na stejné místo, ale jinou barvou voskovky (Obr. 1)
6. Seznamte ostatní skupiny dětí s výsledkem vašeho poměřování (Obr. 2, 3)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Obrázky- didaktická pomůcka „Tři medvědi“ (od firmy Silesia Trading)
2. Pohádková kniha Tři medvědi
3. DVD Václav Chaloupky „Médové“
4. metr
5. balicí papír
6. voskovky, fixy

Reflektivní výroky dětí:

Děti:

„Jak to máme udělat, to se máme změřit?“

Učitelka:

„Změřit se můžete, ale neumíte porovnat čísla na metru.“

Děti:

„Tak se vedle sebe postavíme.“

„Mi se zdá, že Verča je stejně velká jako Adam.“

Učitelka:

„Jak to zjistíme lépe a přesně (ukáže dětem balicí papír a voskovky)?“

Děti:

„Že uděláme každému nad hlavou čáru.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Obkreslování dětí

Obr. 2 Zjištění různé velikosti dětí

Obr. 3 Eliška vše zakreslila a zapsala

Přírodovědné aktivity

Název:	DOBRODRUŽNÁ CESTA LESEM S LESNÍM PEDAGOGEM
Autor:	Libuše Šimová
MŠ:	ZŠ a MŠ Staré Město, Nádražní 77, Staré Město 788 32, okres Šumperk
Aktivita rozvoje:	Přírodovědná

Cíl pro dítě:

Seřadit tloušťku stromů pomocí provázku od nejmenšího po největší

(polytechnický cíl k instrukci č. 5)

Seřadit délku kmenů pomocí provázku od nejdelšího po nejkratší

(polytechnický cíl k instrukci č. 5)

Připravit ze sádry hmotu a odlít zvířecí stopu

(polytechnický cíl k instrukci č. 8)

Určit zvířecí stopu pomocí pracovního listu

(polytechnický cíl k instrukci č. 8)

Motivace, evokace:

1. Učitelka připomene dětem pomocí turistické vizitky chatu Paprsek (Obr. 1)
2. Učitelka zpívá společně s dětmi pomocí čtených obrázků píseň „V lese“ (Obr. 2.1., 2.2.)
3. Lesní pedagog vítá děti v lese s věrným přítelem psem Darem (Obr. 3)

Instrukce pro dítě:

1. Najdi dárek lesu a představ se
2. Udělej strom, ukaž, jak rostou jeho větve (hra na kácení stromů)
3. Seznam se se psem Darem podle pokynů lesníka
4. Zdolávej přírodní překážky a dávej pozor na kamarády kolem sebe (Obr. 4)
5. Poměř pomocí provázku tloušťku stromu a délku poražených kmenů, seřaď provázkem od nejmenšího po největší (Obr. 5.1. – 5.3.)
6. Jdi podél lana a zapamatuj si 7 věcí, které do lesa nepatří (Obr. 6)
7. Zjisti, k čemu slouží oplocenka
8. Najdi a odlij zvířecí stopu, poznej stopu zvířete (Obr. 7.1., 7.2.) Nejprve kolem stopy vytvořte papírové hrazení. Do mísy s vodou postupně přisypávej sádro, kterou pak nalij na stopu. Otisk vyjmi až po ztvrdnutí sádry (asi 10 minut). Můžete do ní vyrýt datum a místo nálezů. Porovnej odlité stopy zvířat s pracovním listem (Obr. 8.1., 8.2.)
9. Naslouchej ptačímu zpěvu
10. Pozoruj lesníka při rozdělávání ohně v přírodě
11. Opakuj zažitý rituál, říkanka „Pět lištiček“
12. Vytvořte dvojice pro společné opékání
13. Dárky od lesníka (magnety s lesní tematikou, materiál pro výrobu sýkorníku s pracovním postupem (Obr. 9)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

Na realizaci polytechnických činností:

1. Provázek
2. Nůžky
3. Proužky z tvrdého papíru (asi 3 cm vysoké)
4. Kancelářské svorky či sešívačku
5. Sádra
6. Miska na míchání sádry
7. Voda
8. Klacík na míchání
9. Pracovní listy „stopy lesních kamarádů“

K zajištění akce:

1. Zajištění lesního pedagoga
2. Zajištění autobusu
3. Batohy s doporučeným obsahem
4. Vhodné oblečení a obutí do lesa
5. Lékárnička

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Jaký dárek jsi přinesl lesu?“

Odpovědi dětí:

„Já jsem přinesl šišku.“, „Já jsem přinesl klacek.“, „Já jsem daroval bukový list.“

Otázka učitele:

„Jak ses cítil, když tě pan lesník musel jako strom vykácet?“

Odpovědi dětí:

„Bylo mi to líto.“, „Byl jsem smutný.“, „Já jsem byla v pohodě.“

Otázka učitele:

„Když jsi hladil psa, jaká byla jeho srst?“

Odpovědi dětí:

„Hrubá.“, „Mazlivá.“, „Hnědá.“, „Mokrá.“

Otázka učitele:

„Který smyslový orgán se nejvíce zapojuje při zdolávání přírodních překážek?“

Odpovědi dětí:

„Oči.“

Otázka učitele:

„Proč lesník měří stromy?“

Odpovědi dětí:

„Jak je strom starý.“, „Kolik má roků.“

Otázka učitele:

„Co jsme použili k rozdělávání ohně?“

Odpovědi dětí:

„Kameny.“, „Dřevo.“, „Klacky.“, „Zápalky.“, „Papír.“, „Dary lesa.“

Otázka učitele:

„Co se stane se sádrrou, když se nemíchá?“

Odpovědi dětí:

„Ztvdne.“

Otázka učitele:

„Lije se voda do sádry nebo sádra se sype do vody?“

Odpovědi dětí:

„Sádra se sype do vody.“

Otázka učitele:

„Jaké zvuky jste v lese slyšely?“

Odpovědi dětí:

„Šumění lesa.“, „Hřmění.“, „Praskání větví.“, „Řezání pily.“, „Zpěv ptáků.“, „Štěkot psa.“

Otázka učitele:

„Co jsi našel při hře „Co do lesa nepatří?“

Odpovědi dětí:

„Klíče.“, „Šálu.“, „Fixu.“, „Kolíček na prádlo.“, „Papír od čokolády.“, „Plechovku.“, „Plastovou láhev.“

Otázka učitele:

„Jak se Vám dařila práce měření stromů?“

Odpovědi dětí:

„Pořád nám padal provázek na zem.“, „Škrábl jsem se o kůru.“, „Při práci jsem se s Vojtou dohadoval, co kdo bude dělat.“, „My jsme měli s Kryštofem a Vandou nejtlustší strom.“, „A my jsme měli nejdelší kmen.“, „Kája měla kmen stejně dlouhý jako já.“

Výstupy činnosti s popisem:

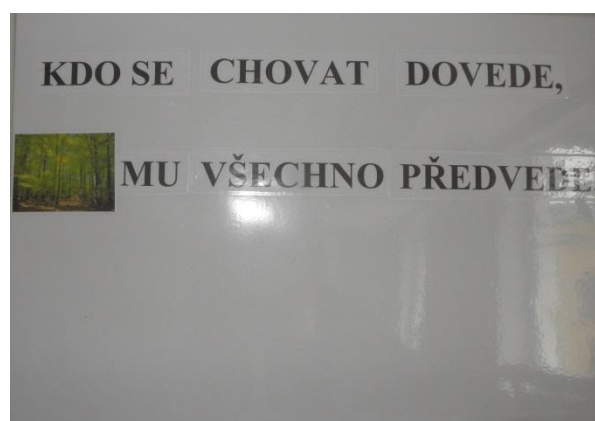
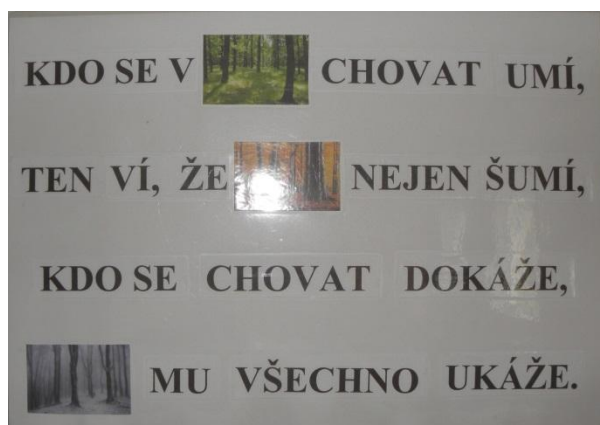

Obr. 1 Chata paprsek

V lese

Nápěv: P. Jistel
Text: D. Mlčochová

Obr. 2.1. Píseň „V lese“

Obr. 2.2. Obrázky k písni „V lese“

Obr. 3 Vítání s lesním pedagogem a jeho psem

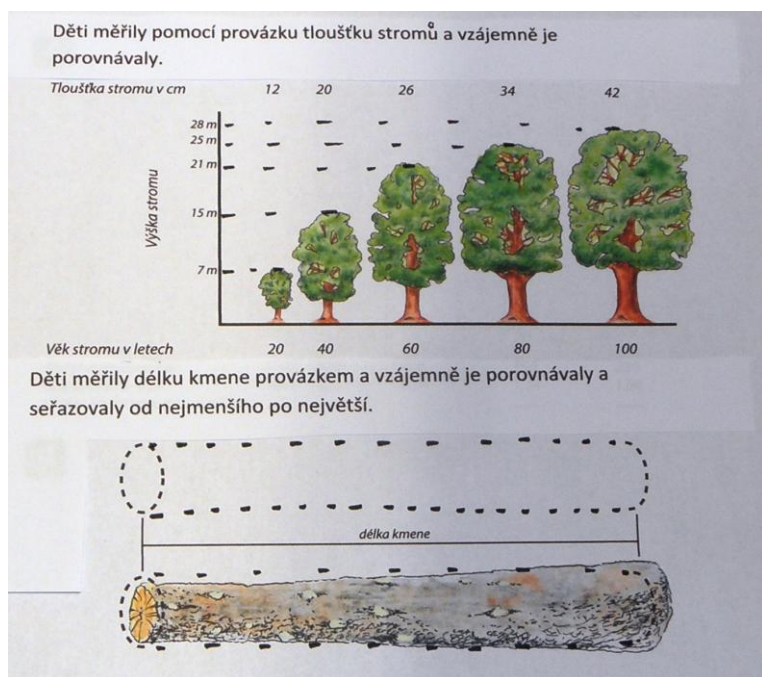
Obr.4 Zdolávání přírodních překážek

Obr. 5.1. Poměřování obvodu kmenu

Obr. 5.2. Poměřování délky kmenu

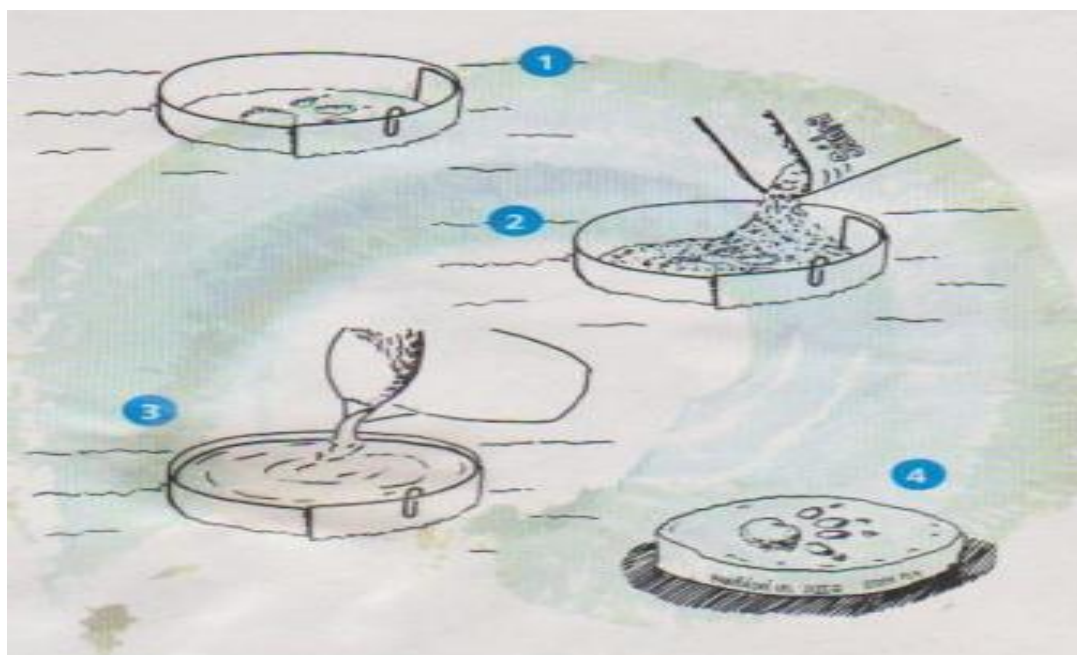
Obr. 5.3. Poměřování šířky a délky kmenu

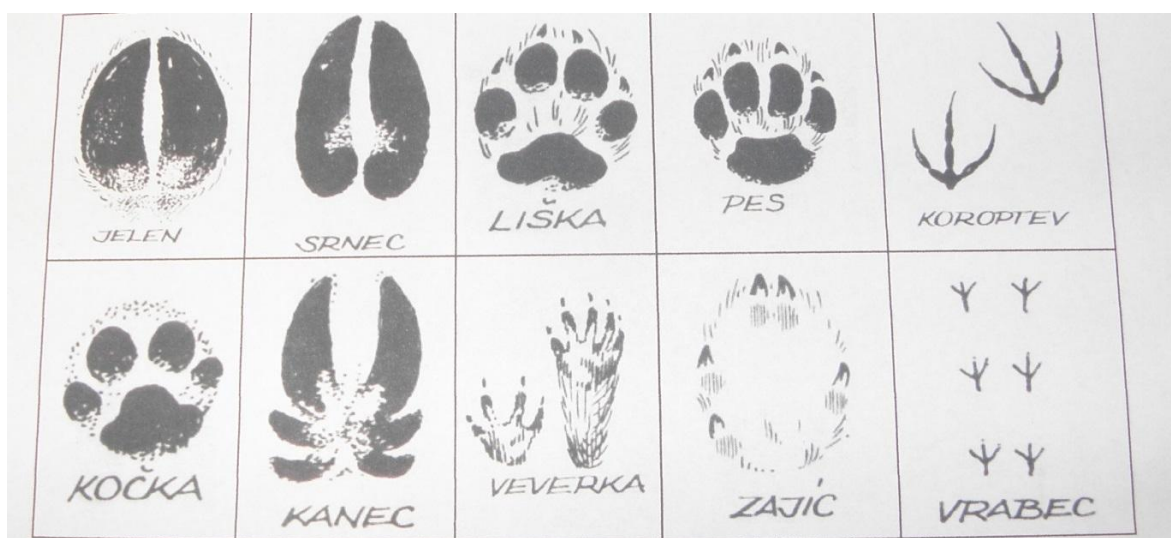
Obr. 6 Najdi, co do lesa nepatří

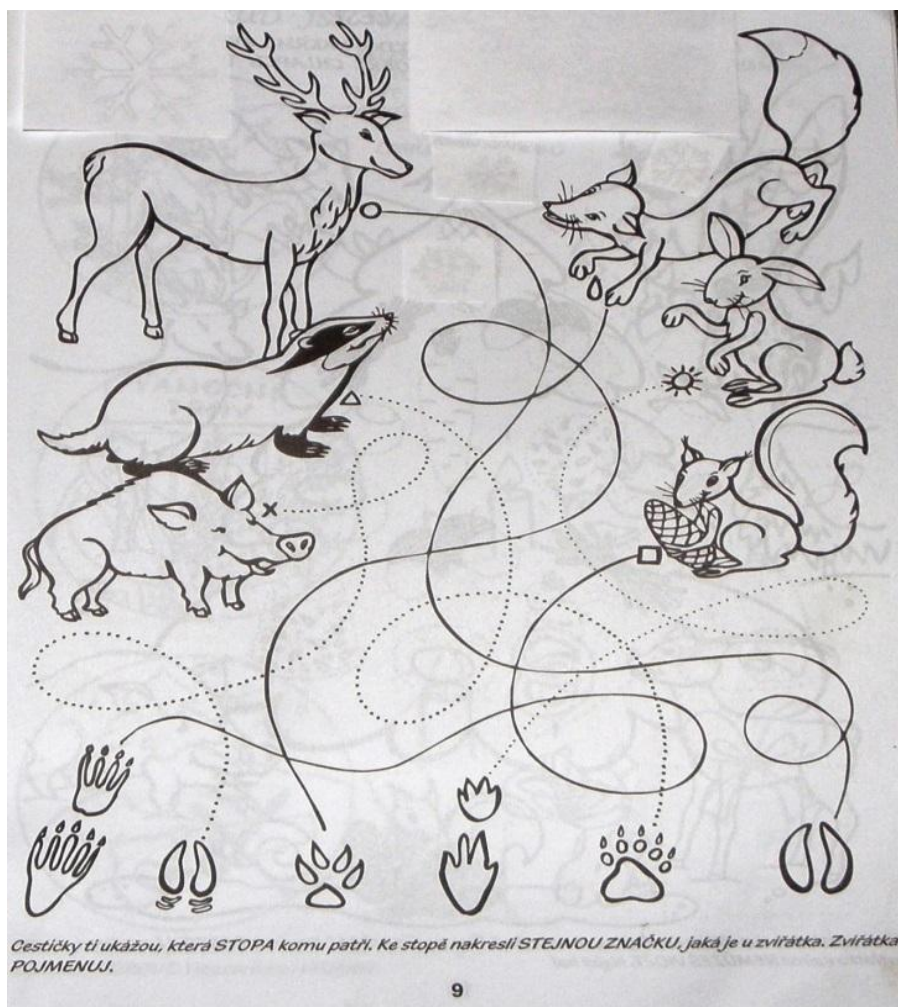
Obr. 7.1. Odlévání zvířecích stop

Obr. 7.2. Odlévání zvířecích stop

Obr. 8.1. Pracovní list „stopy zvířat“

Obr. 8.2. Pracovní list „stopy zvířat“

Obr. 9 Dárky od lesníka

Název:	FERDA A JEHO KAMARÁDI
Autor:	Erika Džorova Mgr.
MŠ:	Mateřská škola Hlubčická, příspěvková organizace, Hlubčická 89, 79401 Krnov
Aktivita rozvoje:	Přírodovědná

Cíl pro dítě:

Srovnat reálnou podobu hmyzu s ilustrací hmyzu z knihy Ferda mravenec Ondřeje Sekory a přiřadit k sobě dvojice obrázků stejného hmyzu

Motivace, evokace:

1. Učitelka si s dětmi zazpívá píseň "Tanec na louce" (Obr. 1)
2. Společně s dětmi si vyjmenuje hmyz objevující se v písni (Obr. 2)
3. Učitelka ukáže dětem šest druhů didaktických obrazových karet, se kterými budou děti pracovat (Obr. 3)
4. Učitelka se ptá dětí: „Poznáte některé hmyzí kamarády z obrázku?“, „A najdeme tam i takové, o kterých jsme zpívali v naší písničce?“, „Zkusíme si porovnat, jak vypadají Ferdovi kamarádi ve skutečnosti a jak je známe z kreslených obrázků.“, „Budou si podobní?“, „Co k tomu budeme potřebovat?“
5. Učitelka dětem rozdá hmyzí karty a smazatelné fixy
6. Učitelka podá dětem přesné instrukce

Instrukce pro dítě:

1. Najdi na každé kartě dvojici, která patří k sobě
2. Pozorně si prohlédni fotografie pod obrázkem a zkus v obrázku nad fotografií najít jeho kresleného dvojníka
3. Vezmi fix a spoj čarou dvojici, u které si myslíš, že patří k sobě
4. Až budete hotovi, společně si karty prohlédneme a zhodnotíme, jestli se vám podařilo najít ty správné dvojice

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Didaktické laminované hmyzí karty (©vytvořila Erika Džorova)
2. Smazatelné fixy, hadříky

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Poznali jste některé Ferdovy kamarády na fotografii pod obrázkem?“

„Našli jste k nim správnou dvojici v kresleném obrázku?“

„Líbí se vám Ferdovi přátelé?“

Odpovědi dětí:

„Našla jsem berušku, líbí se mi, protože má puntíky.“, „Pomóc, ten mravenec vypadá hrozně!“

„Zajímavý je brouk, protože má tykadla jako větvičky.“, „Ještěrku posypali třpiťavým práškem.“

„To je brouk hovnivál, protože je celý černý.“, „Moucha fuj, protože má oči.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Zpěv písně "Tanec na louce"

Obr. 2 Foto hmyzu z písně "Tanec na louce"

Obr. 3 Foto didaktická pomůcka-hmyzí karty

Fotografie realizace činnosti:

Název: JAK ROSTE ROSTLINA

Autor: Lenka Beinsteinová Mgr., Ivana Hosová

MŠ: ZŠ a MŠ Lichnov, Lichnov 360, 742 75 Lichnov

Aktivita rozvoje: Přírodovědná

Cíl pro dítě:

Seznámení se s vývojem rostliny, rozvoj odpovědnosti

Motivace, evokace:

1. Děti se po větách střídají ve vyprávění pohádky „Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko“
 2. Učitelka se ptá dětí: „Kdo má na zahradě diviznu?“, „Jak vypadá divizna, k čemu slouží?“
 3. Děti si prohlíží různé druhy semen i zakoupených sáčků se semeny
 4. Děti si vybírají semena a rostliny, které chtějí pěstovat
- Pozor!!! Některá semena jsou mořená fungicidy a nemohou dětem přijít do ruky – výsev ze sáčku

Další možné motivace k tématu:

1. Pohybová hra „Hrajeme si na rostlinku“ - Děti leží na zemi a představují semínka, pomalu se zvětšují, rostou až do výponu (stromy), následuje pozdrav slunce s vyprávěním příběhu, který končí relaxací
2. Losování kartiček – každé dítě si vybere kartičku, na které je předepsán název rostliny. Některé děti si mohou vybrat překvapení - sazenice pokojových rostlin (africké fialky)
3. Výroba jmenovek rostlin podle předlohy (stříhání papíru, opis textu, podpis, výzdoba pastelkami, fixy, koláží apod., lepení na špejli), (Obr. 2)
4. Každé dítě se dlouhodobě stará o svěřenou rostlinu za dozoru učitelky
5. V další fázi (přibližně za 3 týdny) děti výsevy rozsazují a přesazují na záhon ve školní zahradě (Obr. 4)
6. Loutka zahradníka děti seznámí se semínky, obrázky rostlin, stavbou rostlinného těla, vypráví, co vše roste zahradníkovi na zahrádce
7. Rytmizace slov: zahrada - zahrádka, zahradník - zahradníček, kytky - kytičky, záhon - záhonek
8. Přebírání pomíchaných semen dýně a máku
9. Návlek špetkového úchopu formou hry se semeny máku na tácku, kreslení prsty do semínek, návlek výsevu na malé tácky

Instrukce pro dítě:

Názorné předvedení pracovního postupu výsadby:

1. Vezmi kelímek
2. Nasyp do něj hrst hlíny
3. Do levé ruky si vezmi sazenici a vlož kořínky do kelímku tak, aby byly volně rozprostřeny (Obr. 3)
4. Pravou rukou přisypávej substrát ke kořenům do výše kořenového krčku
5. Mírně přimáčkní substrát ke kořenům
6. Rostlinu postav na táč na okno a zalij konvičkou s odstátou vodou

Názorné předvedení výsevu semen:

1. Naber do truhlíku substrát tak, aby bylo nahoře na prstík místa
2. Vysej semena (Obr. 1)
3. Zasyp semena substrátem
4. Zapíchni jmenovku s názvem rostliny
5. Polož truhlík na táč na okně a zalij konvičkou s odstátou vodou

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Různé druhy semen
2. Zahradnický substrát
3. Květináče, truhlíky, krabičky od ztuženého tuku
4. Konvička s vodou
5. Sazenice afrických fialek na rozsazení
6. Jmenovky s názvy rostlin, které děti předem vyrobily

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Co jsme dneska dělali?“

Odpovědi dětí:

„Sadili fialky!“, „Mi se nejvíc líbilo setí semínek!“, „Dělali jsme jmenovky!“

Otázka učitele:

Co rostlinka potřebuje k životu?

Odpovědi dětí:

„Hlínu!“, „Vodu!“, „Světlo!“

Učitel:

„Tak na to nezapomeňte, až budete o rostlinky pečovat, aby vám neuhynuly.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Výběr semínek

Obr. 2 Výroba jmenovek do květináčů

Obr. 3 Sazení rostliny

Obr. 4 Zasazené květiny

Název:	KVĚTINA Z PET VRŠKŮ
Autor:	Stoličková Eva
MŠ:	Citov 14, Brodek u Přerova
Aktivita rozvoje:	Přírodovědná
Cíl pro dítě:	Rozvoj prostorového cítění-dodržení barevnosti

Motivace, evokace:

1. Použití obrázků květin
2. Živé květiny
3. Prohlížení-tulipánů, bleudek, narcisů-posílání po kruhu-děti vnímají tvar a barevnost
4. Učíme se poznávat kořen-cibulku-stonek-list-květ
5. Společné cvičení -jak roste květina

Instrukce pro dítě:

1. Vyberte si obrázek květiny, kterou poskládáte z vršků PET lahví
2. Obrázek umístěte tak, abyste na něj s kamarádek dobře viděli
3. V krabici jsou vršky od PET láhví, vyberte barvy podle barevnosti vybrané rostliny
4. S kamarádem se domluvte na společné práci – kde bude květina, jak bude veliká, počet květin
5. Na koberci v CA (centrum aktivit) „Kostky“ máte připraveny dva archy papíru, na jednom jsou předkresleny tulipány a druhý je prázdný-zde si sami můžete připravit nákres květiny podle vaší volby
6. Dodržujte barevnost a tvar květiny, kterou budete skládat

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Obrázky květin
2. Živé květiny
3. Cibulky a semínka květin
4. Obrázky s počasím

Reflexivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Jaká je květina?“

Odpověď dítěte:

„Barevná, krásná, voňavá...“

Otázka učitele:

„K čemu jsou na světě květiny?“

Odpověď dítěte:

„Pro maminku, pro včeličky, pro radost.“

Otázka učitele:

„Co potřebují květiny k životu?“

Odpověď dítěte:

„Vodu, hlínu, mraky, vítr, sluníčko, pohazení, déšť, musíme se o ně starat.“

Otázka učitele:

„Co se stane, když květina nemá vodu, slunce, vzduch...?“

Odpověď dítěte:

„Umře, uschne, neporoste, bude smutná.“

Název: MALÍ ZAHRADNÍČCI

Autor: Taťána Grygerčíková

MŠ: ZŠ a MŠ 1.máje 216, Bohumín – Skřečoň okr.Karviná, příspěvková organizace

Aktivita rozvoje: Přírodovědná

Cíl pro dítě:

Seřadit pomůcky pro zasazení kytiček podle postupného použití při sázení

Správně zasadit kytičku

Motivace, evokace:

Libovolná

Instrukce pro dítě:

1. Vyber, co potřebuje zahradník k sázení kytky a seřaď nářadí postupně podle použití při sázení (květináč, hlínu, lopatku, kytičku, konvičku s vodou)
2. Zasaď správně kytičku do květináče
 - zasadit kořeny do zeminy
 - přihrnout zeminu
 - zalít kytičku

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Květináčky
2. Hlína
3. Lopatky
4. Sazenice květin
5. Konvičky s vodou

Reflexivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Odkud se vzaly sazeničky kytiček?“

Odpovědi dětí:

„Vyrostly ze semínka.“, „Sluníčko je probudilo.“

Otázka učitele:

„Co potřebují kytičky, aby pěkně vyrostly?“

Odpovědi dětí:

„Sluníčko, vodu.“, „Aby se o ně někdo staral.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Motivace s hlínou

Obr. 2 Co udělat s kytičkou

Obr. 3 Přesazování kytiček

Obr. 4 Kytička je přesazená

Název:	MÍCHÁNÍ BAREV
Autor:	Radka Juhászová Ing. Bc.
MŠ:	MŠ Anenská Frýdek-Místek p.o., Anenská 656, Frýdek-Místek 738 01
Aktivita rozvoje:	Přírodovědná
Cíl pro dítě:	Uvědomit si, že smícháním dvou různých barev vznikne barva třetí

Motivace, evokace:

Učitelka hovoří s dětmi: „Určitě se vám stalo, že jste potřebovali nějakou barvu na malování obrázku, řekněme fialovou, ale zrovna tuhle barvu jste mezi barvičkami neměli. Je možné získat tuto barvu smícháním jiných barev?“, „Můžeme si to vyzkoušet. Ale aby to bylo zajímavější, nebudeme barvy smíchávat štětcem, ale použijeme ubrousek.“

Instrukce pro dítě:

1. Vezmi si tři kelímky
2. Do prvního nalij žlutou barvu, do druhého kelímku nedávej nic a do třetího nalij barvu modrou
3. První a poslední kelímek spoj s prostředním kelímek pomocí ubrousku, který do nich namočí vždy jenom jeden konec
4. Druhý konec ohni a vlož do prostředního kelímku
5. A teď už budeme jenom pozorovat, co se bude dít (Obr. 1, 2)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. 3 kelímky, skleničky nebo misky
2. Modré a žluté potravinářské barvivo rozmíchané ve vodě (popřípadě další barvy)
3. Kuchyňská utěrka (jde použít i gáza, papírový kapesníček, savý papír apod.)

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitelky:

„Děti, co pozorujete, čeho jste si všimly?“

Odpovědi dětí:

„Voda kape z papírku do misky.“

„Barvy se míchají.“

„Mně se nemíchají.“

Otázka učitelky:

„Jak to, že se ti barvy nemíchají?“

Odpověď dítěte:

„Nevím, každá barva je zvlášť. Modrá je nahoře a červená je trochu pod ní.“

Odpověď jiného dítěte:

„Mně se barvy taky nesmíchaly.“

Otázka učitele:

„A proč si myslíte, že se vám barvy nesmíchaly?“

Odpověď dětí:

„Nevím.“

„Protože to jsou jiné barvy?“

„Protože je jedna lehčí a druhá těžší?“ (reakce na předešlý pokus s mícháním teplé a studené obarvené vody)

Otázka učitele:

„Myslíte, že nám barvičky zůstanou takhle nesmíchané?“

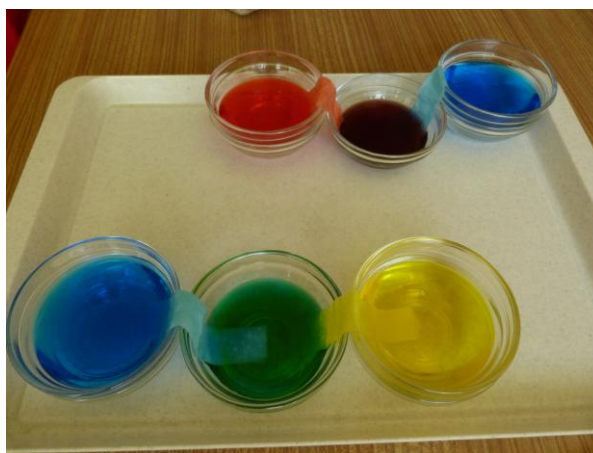
Odpověď dítěte:

„Já jsem do misky žduchnul a ony se smíchaly...“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Pozorování smíchávání dvou různých barev v prostřední misce

Obr. 2 Výsledek míchání barev

Název:	NA ZAHŘÁDCE POD JABLONÍ, MOTÝLEK TAM VČELKU HONÍ
Autor:	Monika Salvová Bc.
MŠ:	MŠ Na Vyhlídce 1143, 735 14 Orlová – Lutyně
Aktivita rozvoje:	Přírodovědná
Cíl pro dítě:	Seznámit děti s včelkou, co všechno má na práci a čím je pro nás důležitá

Motivace:

1. Plyšová včelka (hádanka-děti poznávaly po hmatu)
2. Poslech pohádky „O nedočkávané včelce“
3. Učitelka se dětí ptá: „Jak se jmenuje domeček od včelky?“
4. Práce s velkým obrázkem, učitelka se dětí ptá: „Kdo bydlí ještě s včelkou?“, a napovídá: „Včelky, královna, trubci...“
5. Učitelka vyzve děti: „Pojďme děti, pomůžeme té naší včelce a postavíme jí domeček.“
6. Učitelka se dětí ptá: „Jak může takový úl vypadat?“

Instrukce pro dítě:

1. Vyber si, z čeho úl postavíš (PET víčka, stavebnice Lego, Seva, Cheva)
2. Postav pro včelku úl

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. obrázky různých úlů
2. PET víčka
3. stavebnice Lego
4. stavebnice Seva
5. stavebnice Cheva

Výroky dětí:

- „Já postavím úl!“
 „Já tam dám včelku!“

Výstupy činnosti s popisem:

Na závěr jsme si s dětmi postavili společně velký úl z kartonů a děti shlédly pohádku zájezdového divadélka „Šamšula“ „Jak včelky sbíraly pro maminku med“

Fotografie z realizace tématu:

Další činnosti spojené s tématem o včelkách:

1. Pracovní list: Let včelky (koordinace ruky a oka, vést tužku po vyznačené cestě)
2. Pracovní list: ÚL (seznámení s pojmy „pod“ a „v“)
3. Modelování z plastelíny podle vylosované kartičky (př. Vymodeluj tři úly, pět kytiček)
4. Výroba včelky z toaletní ruličky a barevného papíru
5. Pohybová hra: Na včelky
6. Voňavé pexeso

Název: ODEMYKÁNÍ JARA - VÝVOJ MOTÝLA Z PŘÍRODNIN

Autor: Aneta Krajňáková Mgr.

MŠ: Mateřská škola Ostrava, Lechowizcova 8, příspěvková organizace,
Lechowizcova 8/3110, 702 00 Ostrava

Aktivita rozvoje: Přírodovědná

Cíl pro dítě:

Vývojová stádia motýla - vytvořit reálné obrazy jednotlivých vývojových stádií motýla z přírodnin dle vlastní fantazie, seřadit je dle posloupnosti a přiřadit číslice, pracovat podle instrukcí, samostatně myslet a přemýšlet nad řešením úkolu

Motivace, evokace:

Vývoj motýla z přírodnin

1. Učitelka připomene dětem pomocí demonstračních obrázků jednotlivá vývojová stádia motýla, který si s dětmi společně pojmenují a připomenou
2. Učitelka ukáže dětem pomůcku, kterou si vytvořila z přírodnin - jednotlivá stádia motýla na papírovém kulatém tácku
3. Připomene dětem prožitkovou hru na motýlka apod.

Instrukce pro dítě:

Vývojové fáze motýla

1. Podle obrázků si vyrob vlastní objekty jednotlivých stádií motýla – vajíčka, kuklu, housenku a motýlka - z přírodnin podle vlastní fantazie
2. Vlep jednotlivé hotové výrobky do označených políček na papírový kulatý tácek
3. Dle potřeby použij také barvičky (např. pro nabarvení těstovin, luštěnin apod.), dokresli fixem detaily
4. Označ přiloženými číslicemi, jak jdou jednotlivá stádia po sobě – vlep číslice 1 - 4 správně do políček (Obr. 1)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Obrázky vývojových stádií motýla
2. Ukázková práce učitelky z přírodnin
3. Přírodniny – klacíčky, tráva, listy, plody stromu, těstoviny, luštěniny...
4. Temperové barvy, fixy
5. Lepidlo
6. Číslice 1-4 na vlepení

Reflexivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Jak se vám ten motýlek narodil, děti? Z čeho?“

Odpovědi dětí:

„Nejdřív tu mám vajíčka, potom tu kuklu, pak housenku a nakonec je z toho motýl!“

Otázka učitele:

„Z jakých přírodnin jste si vyrobili své motýlky?“

Odpovědi dětí:

„Já jsem si to poskládal z těch nudlí.“

Otázka učitele:

„Jaké barvy jste použili?“

Odpovědi dětí:

„Já mám barevnou housenku i motýlka!“

Otázka učitele:

„Jak jste očíslovali okýnka?“

Odpovědi dětí:

„Jednička jsou vajíčka, pak je dvojka kukla, pak housenka je třetí, a čtvrtý, poslední je motýl.“

Výstupy činnosti s popisem:

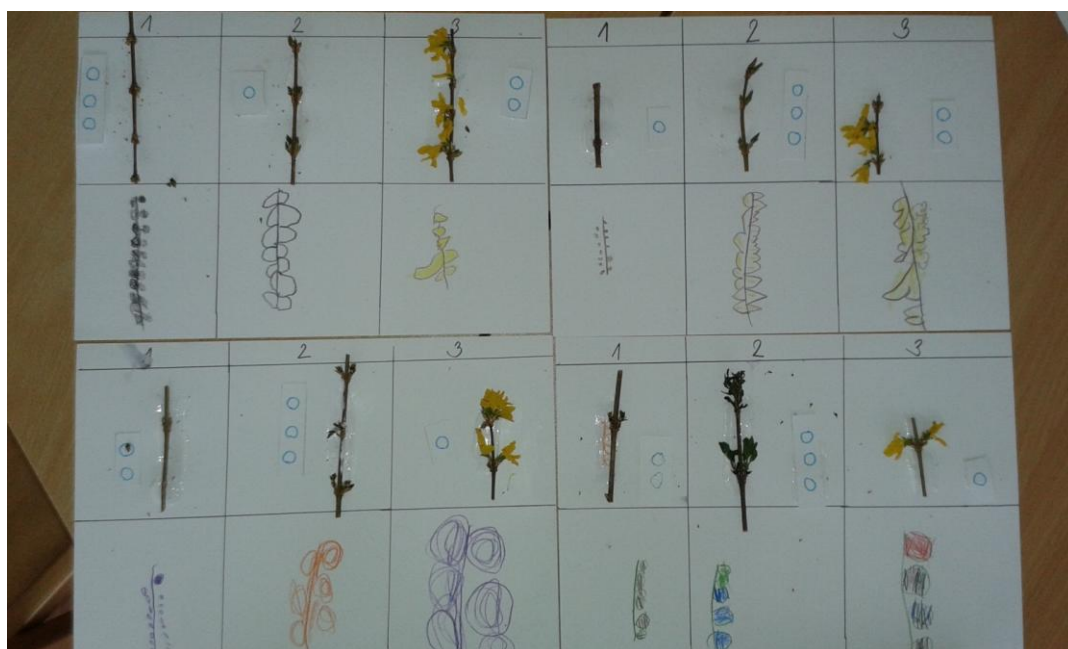
Obr. 1 Hotové výrobky dětí – jednotlivé vývojové fáze motýla

Další činnosti k tématu odemykání jara

1. Porovnej jednotlivé větvičky z hlediska vývoje pupenů a lístků a vytvoř záznam - děti dostanou na stůl různé druhy větvíček v různém stupni vývoje (bez pupenů, s pupeny, s lístkem, s květem) a lupu. Na kartičky, na kterých je tabulka s čísly 1 2 3 (naznačení posloupnosti), mají za úkol vybrat větvičky, uštípnout nebo ulomit kousek větvičky a nalepit ji podle posloupnosti vývoje. Poté větvičky zakreslí do tabulky pod nalepené větvičky. (Obr. 2)

2. Vykouzli jarní louku pomocí pokusu - jar, mléko, barevná tuš: nejdříve si děti vytvoří zelenou louku kápnutím zelené barvy do připraveného roztoku. Poté začnou kapat květiny barevnou tuší a sledují efekt pokusu. S tekutinou manipulovat špejlí.

3. Vytvoř jarní louku přesně podle návodu – každý dostane obrázek, podle kterého musí správně umístit květiny, motýlky, včelky apod. na svůj výkres. Např. tři bledule nahoře vlevo, dole vpravo 4 petrklíče, 5 motýlků uprostřed. Musí dle návodu přidávat a správně umístit stejný druh i počet obrázků.

Obr. 2 Hotové výrobky dětí - tabulka větvíček z hlediska vývoje

Název: POKUSY S VODOU – ROZVÍJEJÍCÍ SE KYTIČKA

Autor: Jana Polášková

MŠ: MŠ Záhumenní, 742 21 Kopřivnice, příspěvková organizace, Krátká 1105

Aktivita rozvoje: Přírodovědná

Cíl pro dítě:

Pochopit vztlínavost vody (přirovnání – u rostlin od kořene do celé rostliny), pozorování, objevování
Stříhání předkresleného tvaru po čáře

Motivace, evokace:

1. Hledání obrázků květin v dětských knihách a encyklopediích, rozhovory o nich
2. Společný zpěv písně „Jarní zpráva“ (Naladte si hlásky)
3. Učitelka se ptá dětí: „Kdy se objevují první květiny?“, „Co všechno potřebují, aby vyrostly?“, „Mají všechny stejný tvar, barvu?“
4. Učitelka dětem vysvětlí, že pro růst rostlin je hlavní voda, světlo a teplo
5. Učitelka připomene dětem předcházející pokusy s vodou – plave x neplave, jak dlouho se udrží papír na vodě
6. Učitelka řekne slovní instrukce, připomene bezpečnost při práci s nůžkami a ukáže přesný postup

Instrukce pro dítě:

1. Vyber si barevný papír podle toho, jakou chceš mít květinu
2. Nakresli si tužkou obrys květu bez stonku
3. Květ si vystřižni (bezpečnost, úklid nůžek, zbytků papíru)
4. Opatrně přelož okvětní lístky do středu květiny, „Nerýhuj!“
5. Složenou květinu polož do připravené mísy s vodou a pozoruj, jestli rozkvetne (Obr. 1)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Barevný papír
2. Tužka
3. Nůžky
4. Mísa s vodou

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Co by se stalo, kdyby měly květiny málo vody?“

Odpovědi dětí:

„Ušchly by.“

„Vůbec by nevylezly ze země.“

„Byly by moc malé.“

Otázka učitele:

„Rozvily se ve vodě vaše květiny?“

Odpovědi dětí:

„Moje jenom trošku.“

„Moje se nerozvinula vůbec.“

Otázka učitele:

„Proč si myslíš, že se tvoje květina nerozvinula?“

Odpovědi dětí:

„Asi proto, že jsem tam udělala velké rýhy a voda byla slabá.“

Učitelka:

„To nevadí, tak si to zkus udělat ještě jednou a dávej si na rýhování pozor.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Skládání a pozorování rozvíjejících se květin

Název: ROZKVÉTAJÍCÍ KVĚTINA

Autor: Marcela Kudelová

MŠ: ZŠ a MŠ Vřesina , okres Ostrava město, příspěvková organizace, Osvobození 514 , 742 85 Vřesina, Pracoviště: MŠ Vřesina, Osvobození 410, 742 85 Vřesina

Aktivita rozvoje: Přírodovědná

Cíl pro dítě:

Vystřihnout předkreslenou květinu, dle slovního pokynu ji složit okvětní lístky a položit na vodní hladinu, pozorovat, co se bude dít a slovně to okomentovat

Motivace, evokace:

Libovolná

Instrukce pro dítě:

1. Po čáře si vystřihni květinu, kterou máš nakreslenou na obrázku (Obr. 1)
2. Všechny 4 lístky slož do středu jako by lístky byly zavřené (Obr. 2)
3. Takto složenou květinu polož na vodu a pozoruj, co se bude dít (Obr. 3 – 6)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Květinu nakreslenou na savém papíru
2. Nůžky
3. Lavor s vodou

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Zpozorovaly jste nějakou změnu na vaší květině?“

Odpovědi dětí:

„Ty lístečky se otevřely.“, „Mi se rozložila.“, „Mi se otevírá.“, „Ty, jo, mi též.“

Otázka učitele:

„Proč myslíte, že se otevřela?“

Odpovědi dětí:

„Napila se vody.“

„Ona není živá.“

„Já nevím proč.“

„Je to kouzlo.“

Otázka učitele:

„Vzpomínáte si na papírové utěrky, které používáme?“

Odpověď dětí:

„Jo, utíráme s nimi, když něco rozlijeme.“

„Ta utěrka tu vodu nasaje. A ta květina taky? Proto se otevřela?“

„Já to zkusím znovu.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Děti vystřihávají předkreslené květiny z papíru

Obr. 2 Děti vystřiženým květinám, dle slovního pokynu, složily okvětní lístky

Obr. 3 Složené květiny děti položily na vodní hladinu a pozorují, co se bude dít

Obr. 4 Okvětní lístky květiny se začnou pomalu otevírat

Obr. 5 Květiny se rozevřely = rozkvetly

Obr. 6 Rozkvetlé květiny

Umělecko – kulturní aktivity

Název: BAREVNÉ OKÉNKO VÍLY JARNĚNKY

Autor: Gavlasová Dana Bc.

MŠ: Mateřská škola Duhový korálek, příspěvková organizace, Švabinského 7/993, 736 01 Havířov - Město

Aktivita rozvoje: Umělecko-kulturní

Cíl pro dítě:

Podněcovat u dětí představivost tvořením z různého materiálu
Smyslově vnímat barvy, vůni a tvary

Motivace, evokace:

1. Učitelka má na hlavě klobouk víly Jarněnky a vítá se s dětmi v Komunitním kruhu s panenkou vílou Jarněnkou. Děvčátka mají na krku šátky jako víly a kluci mají na zápěstí ruky barevné stužky jako skřítkové pomocníci.
„Dobré ráno. Dobrý den, dokola si se sednem.
Dobré ráno. Dobrý den na sebe se usmějem.
Nejprve se pozdravíme, potom pěkně pohladíme.
Dobré ráno. Dobrý den dneska si to užijem.“
2. Učitelka děti motivuje pohádkou:
Představte si děti, že víla Jarněnka spí ve své postýlce, když jí najednou sluníčko pošimrá na tvář.
„Jejda, to je dneska krásný den? Musím vstávat, ať tu krásu nezaspím“, povídá víla Jarněnka. Podívá se z okýnka a uvidí krásné nebe.
3. Učitelka dětem ukazuje malované papírové okénko s obrázky – slunce, nebe, maminkou s kočárkem, květin, stromů. Učitelka dává otázky dětem: „ Jakou barvu má nebe? Jakou barvu má sluníčko? Jakou barvu má tráva? Koho ještě může vidět víla Jarněnka z okýnka?“
4. Učitelka přijímá odpovědi dětí a vyzývá je, aby si vybraly libovolné barevné kolečko a pověsili si ho na krk.
5. Učitelka ukazuje dětem postupně barevná kolečka a vysvětluje, co v dané aktivitě mohou dělat.
6. Učitelka děti odvede do centra aktivit, kde si děti vyberou danou aktivitu.

Instrukce pro dítě:

1. V aktivitě u zeleného kolečka navlékni korálky podle instrukcí na kartičce a poté zavaž oba provázky k sobě
2. V aktivitě u žlutého kolečka vyhledej písmenka abecedy a doplň je na kartičku se slovy
3. V aktivitě u modrého kolečka rozmazávej dlaněmi a prsty pěnu na holení s barvou po celém výkresu, pak necháš chvíli zaschnout, nastříháš pruhy barevného papíru, poté proužky barevného papíru nalepíš na okraje výkresu a vytvoříš tak rám okna
4. V aktivitě u červeného kolečka, nakresli barevnými pastely obrázek na výkres, který je umístěný na tabuli: „Co vidí víla Jarněnka z okýnka.“

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Výtvarné pomůcky: výkresy A3, pěna na holení, potravinářská barva, nůžky, barevný papír, bílé papíry, pastely
2. Potřeby: barevné korálky, šňůrka, 3x skládací tabule, kartičky se slovy, písmenka abecedy, panenka víla Jarněnka, jarní klobouk, děvčátka -šátky, chlapci- barevná stužka, papírové okýnko s obrázky

Reflektivní výroky dětí:Otázka učitele:

„Děti jak se Vám pracovalo v centrech aktivit?“

Odpovědi dětí:

„Dobře.“

Otázka učitele:

„Jak se Vám líbila práce s pěnou na výkresu?“

Odpovědi dětí:

„Ta pěna voněla, ale to patlání se mi moc nelíbilo.“

„Hm mě to nevadilo.“

„To bylo jak šlehačka.“

„Škoda, že jsem to nemohl sníst!“

„To byla fakt škoda.“

Otázka učitele:

„Co viděla víla Jarněnka z okýnka?“

Odpovědi dětí:

„Já jsem vymyslel, že je to červená cesta.“

„Můj obrázek je jak raketa nebe.“

„Já vidím červánkové sluníčko.“

„Protože je to červené, tak je to „ Červená jahůdka.“

„Dinosauří louku.“

Otázka učitele:

„Jak se ti dařilo při navlékání korálků?“

Odpovědi dětí:

„Dařilo se mi dobře.“

„Jo, jen sem si spletl kuličku.“

„Ale mám hezký korále.“

„Mě se moc nedařilo, pořád mi to padalo ze šňůrky.“

Otázka učitele:

„Jak se ti dařilo nakreslit obrázek?“

Odpovědi dětí:

„ Bylo to dobré, ale pořád mi tam brali pastely.“

„Nakreslila jsem všechno i travu, sluníčko, berušku. Bavilo mě to moc.“

„Mě baví kreslení taky.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Komunitní kruh s barevnými kolečky

Název: ČERTŮV PYTEL

Autor: Naděžda Kubicová

MŠ: Mateřská škola, Žižkova Karviná – Hranice, Divišova 2806/2

Aktivita rozvoje: Umělecko – kulturní

Cíl pro dítě:

Rozvíjení představivosti při práci s netradičním výtvarným materiálem, vytvářet základy pozitivního vztahu k umění

Procvičit správnou techniku stříhání nůžkami po předkreslené linii, seznámit se s novou technikou, Rozvíjet pracovní dovednosti při manipulaci s netradičním odpadovým materiálem, procvičit správný postup při vázání mašle, postupovat dle slovního výkladu učitelky

Motivace, evokace:

1. Učitelka vypravuje o adventu – po návštěvě čerta a Mikuláše v MŠ (čert přišel za dětmi bez pytle)
2. Učitelka se ptá dětí: „Nezdál se vám čert nějaký smutný? Neztratil něco?“
3. Děti: „Neměl s sebou pytel, asi ho ztratil.“
4. Učitelka „Co kdybychom mu nějaký pytel pro radost udělali? Ne obyčejný, ale trochu jiný, třeba ze starého materiálu – sítky ze zeleniny“ (učitelka ukáže sítku, děti souhlasí)

Instrukce pro dítě:

1. Na stole leží různé druhy sítí ze zeleniny, vyberete si jednu a položíte na připravený výkres
2. Zvolíte 1 libovolnou plakátovou barvu, namočíte do ní štětec a potřete celou sítku (Obr. 1)
3. Přes sítku položíte kancelářský papír a důkladně přitlačením sítku otisknete (Obr. 2)
4. Odkryjete kancelářský papír a sítku z výkresu odděláte (Obr. 3, 4)
5. Po úplném zaschnutí barvy, obkreslíte podle šablony tvar „pytle“ (popř. si dítě nakreslí tvar dle vlastní fantazie).
6. Předkreslený tvar „pytle“ nůžkami vystříhnete (Obr. 5)
7. Nakonec ustříhnete připravený proužek ozdobné stužky a zavážete do mašličky. (Pokud děti mašli neumí navázat, je možné nalepit mašli, kterou učitelka předem připravila)
8. Hotové práce připevníte na nástěnku a provedete společné zhodnocení činnosti (Obr. 6)

Poznámka: Zhotovení pytle je vhodné naplánovat na několik po sobě následujících dnů – práce je časově náročná, děti jsou po odpočinku lépe soustředěné a zručnější při manipulaci s technickým materiálem

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Obrázek čerta a Mikuláše k motivaci – bez pytle
2. Sítka ze zeleniny (cibule, citronů)
3. Výtvarné potřeby: výkres A4, plakátové barvy, štětec, podložka, kancelářský papír na otisknutí sítky, šablona „pytle“, tužky, nůžky, stužky, navázané mašličky.

Zdroj – vlastní

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

Rozhovor nad zhotovenými výrobky – děti si prohlíží výtvary kamarádů:

„Myslíte, děti, že se čertovi budou naše pytle líbit? Povedly se vám všem? Uděláme smutnému čertovi radost?“

Odpovědi dětí:

„Mně se zdá, že má pytel díry a všechno se mu z něj vysype.“

Otázka učitele:

„Dnes jsme vyrobili pytel z papíru. Můžeme udělat nějaký jiný? Z jiného materiálu? Třeba by potom nebyl děravý.“

Odpovědi dětí:

„Můžeme si vzít třeba látku, hadřík...“

Otázka učitele:

„A jak takový látkový pytel uděláme?“

Odpovědi dětí:

„Třeba ho ušijeme, jako maminka.“

Otázka učitele:

„Co maminka k šití potřebuje? Čím se zašívá?“

Odpovědi dětí:

„Jehlou a nití.“

Otázka učitele:

„Jak se to dělá?“

Odpovědi dětí:

„Nit se navlékne do jehly a pak se šije“ (Učitelka může ukázat dětem jiný pytel – ušitý z látky – možno přiblížit vlastnosti materiálu – textilu, jehla a nit - navlékání)

Otázka učitele:

„Jak bychom ještě mohli pytel vyzdobit, aby měl čertík veselou náladu?“

Odpovědi dětí:

„Třeba na něj nalepit kytičky, vybrat jinou barvičku, mašličku, vystřihnout jiný tvar a velikost pytle - velký, malý...“

Učitel na závěr:

„Udělali jsme dobrý skutek. Využili jsme síťku z cibule – odpad, který se hází do kontejneru a ještě jsme pomohli smutnému čertíkovi.“ (ochrana přírody, životního prostředí)

Výstupy činnosti s popisem:

Děti se seznámily s možnostmi využití odpadového materiálu, procvičily si manipulaci s nůžkami, byla posilována jemná motorika při činnosti se šablonou (správné otáčení, držení).

Byly rozvíjeny poznatky o pracovních činnostech, posilovány dovednosti (stříhání po čáře, šití, vlastnosti materiálu – papír, textil). Procvičily si novou dovednost – vázání mašle.

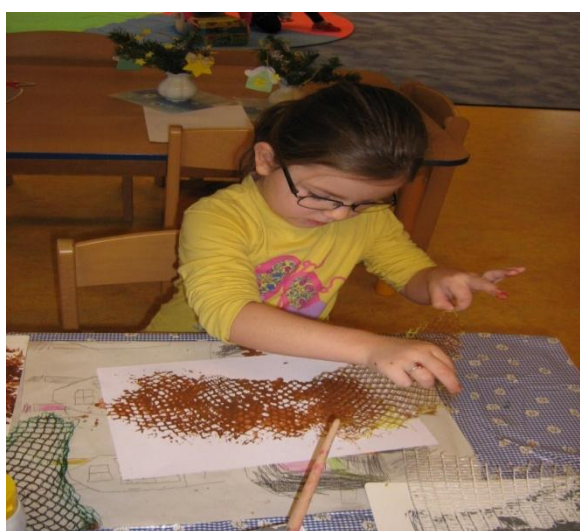
Obr. 1 Zvolení 1 libovolné plakátové barvy, namočení štětce a potření celé sítky

Obr. 2 Položení kancelářského papíru přes sítku a přitlačení sítky

Obr. 3 Odkrytí kancelářského papíru ze sítky

Obr. 4 Odkrytí sítky z papíru

Název: DOBRÉ SRDCE

Autor: Rychtářová Miroslava

MŠ: Základní škola a Mateřská školy Kyjovice, Kyjovice 101,
příspěvková organizace

Aktivita rozvoje: Umělecko-kulturní

Cíl pro dítě:

Seznamovat děti s lidským tělem, s jeho funkcemi, probouzet zájem o lidské nitro

Seznamovat děti s lidskými vlastnostmi

Přibližovat dětem svět umění prostřednictvím uměleckého díla

Motivace, evokace:

1. Učitelka dětem připomene téma týdne – lidské tělo
2. Děti si zopakují části lidského těla a názvy orgánů v lidském těle
3. Učitelka se ptá, kde má člověk srdce a k čemu slouží
4. Děti si přiloží ruku na srdce a poslouchají tlukot srdce
5. Děti vyvinou pohybovou aktivitu a poslouchají tlukot srdce znovu (Obr. 1, 2)
6. Učitelka dětem ukazuje obrázky v encyklopedii s vyobrazením lidského srdce (Obr. 3)
7. Učitelka se ptá dětí: „Děti, víte, co to znamená, když má člověk zdravé srdce?“, „ Jestlipak víte, co znamená, když má člověk dobré srdce?“
8. Učitelka se zeptá dětí, zda někdy nebo někde viděli obrázek srdce
9. Učitelka dětem nabídne papírové kartičky, na které se děti pokusí nakreslit stylizovanou podobu srdíčka fixem (Obr. 4)
10. Učitelka dětem ukáže ve výtvarné encyklopedii obraz Jim Dina, na kterém jsou vyobrazena tři srdce vedle sebe (Obr. 5)
11. Učitelka vyzve děti, aby se také pokusily namalovat srdce
12. Učitelka vysvětlí pracovní postup výtvarné činnosti (Obr. 6)
13. Po skončení výtvarné činnosti provede učitelka s dětmi zhodnocení celé výtvarné akce
14. Děti se pokusí o konfrontaci svých prací s uměleckým dílem (Obr. 9)
15. Postupně seskupují trojice obrázků k sobě, tak jako na reprodukci obrazu v encyklopedii (Obr. 8)

Instrukce pro dítě:

1. Na připravenou čtvrtku papíru nejprve nakreslíme tvar srdce suchým pastelem
2. Vybereme barvy, které se vám líbí, a obrázek si vybarvíme
3. Potom celý obrázek půjdeme umýt pod tekoucí vodou
4. Obrázek necháme zaschnout (obr. 7)
5. Tvar srdce zvýrazníme pomocí černé tuše
6. Nyní se společně podíváme, jak se nám obrázky povedly
7. Nakonec se pokusíme vytvořit trojice obrázků, tak, jak to vytvořil pan malíř na obrázku v knize

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Encyklopedie o lidském těle
2. Kniha o umění s reprodukcemi uměleckých děl
3. Výtvarné potřeby: tempery, štětce, fixy, suchý pastel, výkresy A3, přístup k vodě

Reflektivní výroky před výtvarnou aktivitou dětí:Otázka učitelky:

„Víte, děti, kde má člověk srdce?“

Odpovědi dětí:

„Tady vevnitř“ (dítě si přikládá ruku na srdce)

„Já svoje srdce slyším.“

Otázka učitele:

„Je srdce v našem těle důležité?“

Odpovědi dětí:

„Je to pumpa, je to jak počítač, pumpuje krev.“

Otázka učitelky:

„Víte, co znamená, když má člověk zdravé srdce?“

Odpovědi dětí:

„Je zdravý, může pracovat a běhat.“

„Naše babička má nemocné srdce, byla v nemocnici.“

Otázka učitelky:

„Víš někdo, co znamená, když se řekne, že někdo má dobré srdce?“

Odpovědi dětí:

„Je hodný.“

„Pomáhá lidem.“

„Moje maminka má dobré srdce, pomohla staré paní s taškou v Tesco.“

Otázka učitelky:

„Viděli jste někdy někde obrázek srdce?“

Odpovědi dětí:

„V časopise, na přáníčku, u paní doktorky v čekárně, v kině, na plakátě.“

Reflektivní výroky po skončení výtvarné aktivity:Otázka učitelky:

„Co se vám děti nejvíce líbilo?“

Odpovědi dětí:

„Líbilo se mi mytí barev pod vodou.“

„Líbilo se mi kouzlení s barvami a vodou.“

„Jak jsem míchal různé barvy.“

Otázka učitelky:

„Myslíte si, že se nám to dnes povedlo?“

Odpovědi dětí:

„Já jsem spokojená, můj obrázek se mi povedl.“

„My je dáme k sobě s Laurou a Šimonkem a budeme to mít, jako ten pan malíř.“

„Já si chci vzít svoje srdíčko domů pro maminku.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Pohybová aktivita dětí

Obr. 2 Poslech tlukotu vlastního srdce

Obr. 3 Prohlížení vyobrazení srdce v encyklopedii

Obr. 4 Kresba stylizovaného tvaru srdce na malé kartičky

Obr. 5 Prohlížení reprodukce uměleckého díla

Obr. 6 Vlastní výtvarná činnost

Obr. 7 Dětské práce po vymytí barev pomocí tekoucí vody

Obr. 8 Seskupování obrázků do trojic podle obrazu Jim Dina

Obr. 9 Konfrontace s uměleckým dílem

Název: NAHLÉDNUTÍ DO POHÁDEK

Autor: Dagmar Rozsivková

MŠ: Mateřské školy p.o, Krátká 1005, Kopřivnice 742 21
Mateřská škola, Francouzská 1108, Kopřivnice 742 21

Aktivita rozvoje: Umělecko-kulturní

Cíl pro dítě:

Přiřadit obrázky podle typu pohádky a ilustrátora

Tvořivou činností rozvíjet u dětí zájem o přírodu spojenou s uměním

Motivace, evokace:

1. Učitelka připomene výlet do knihovny, z čeho je kniha vyrobená – báseň „Papír“

„Bílý papír, čistý byl,

co jsem na něj nakreslil?

Domek, sluníčko a mráčky,

také na oblohu ptáčky.

Čáry, máry je to tak,

Papír je můj kamarád.“

2. Učitelka si s dětmi zopakuje, kdo píše knihu a kdo maluje obrázky: „Kdo maluje obrázky do knih?“, „Proč jsou v knihách obrázky?“

3. Učitelka ukáže dětem obrázky z pohádek „Povídání o pejskovi a kočičce; Hrnečku, vaři!; O řepě; Červená Karkulka“.

4. Učitelka se ptá: „Jaký je rozdíl mezi jednotlivými obrázky?“, „Namaloval je stejný ilustrátor?“, „Podle čeho jsi poznal, že obrázek z pohádky patří do správné skupiny?“

5. Učitelka pracuje s pohádkou Červená Karkulka – píseň Karkulka, PH „Hluboko v lese“

6. Učitelka shrne zadání – vysvětlí dětem přesný postup skupinové práce

Instrukce pro dítě:

1. Pojmenuj pohádku a přiřaď do správné skupiny (Obr. 1)

2. Vyber si přírodní materiál a postav: (Obr. 2-4)

Šišky – sluníčko

Klacíky – domeček

Kamínky – studna

Dřívka – stromy

Kartonové stopy + kamínky – stopy Karkulky

Kůra – frotáž stromu

3. Vyber si obrázek s postavičkou z pohádky nebo zvířátkem. Poté si obrázek vymaluj pastelkami a následně vystřižni. Na vystřiženou „loutku“ dolep špejli. Nakreslené obrázky - loutky z pohádky umísti do přírody – školní zahrada (veverka na strom, rostliny a hříby do trávy, pavouček do pískoviště, panenka k pískovišti, zajíček ke stromečku apod.) (Obr. 5,6)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Kniha
2. Obrázky z pohádek
3. Přírodní materiály – klacíky, dřívka, kamínky, šišky, kartón, papír
4. Obrázky z pohádky
5. Pastelky
6. Nůžky
7. Špejle
8. Lepicí páska

Reflektivní výroky dětí:Otázka učitele:

„Děti, odkud jsme přinesli přírodní materiály, s kterým jsme pracovali?“

Odpovědi dětí:

„Kámen jsme posbírali na zahradě, šišky jsme donesli z lesa, klacíky z výletu.“

Otázka učitele:

„Co jsi postavil a proč?“

Odpovědi dětí:

„Sluníčko, aby nám hezky svítilo, aby byla pohádka veselá, abychom byli zdraví a veselí.“

„Domeček, aby měla babička kde bydlet, aby ji nebylo večer zima.“

„Stopy, aby Karkulka našla cestu k babičce.“

„Studna, aby se mohla babička napít, aby se v ní mohl utopit vlk.“

„Stromy, aby se měly kam schovat zvířátka, a v lese rostou hříby.“

Možné doplňující otázky:

„Jaký materiál jste použili?“

„Proč byla postavena studna z kamenů?“

„Postavili jste domeček správně?“

Otázka učitele:

„Kam si umístil svůj obrázek a proč?“

Odpovědi dětí:

„Já jsem dala Červenou Karkulku do písku, aby si tam mohla hrát.“

„Já jsem dal muchomůrku do trávy, protože tam roste.“

„Já jsem dal medvěda do lesa, aby tam žil.“

„Já jsem dala veverku na strom, aby mohla sbírat semínka z šišek.“

„Já jsem dal ještěrku do travičky na sluníčko, aby se tam mohla vyhřívat.“

„Já dám květinku do trávy, a budu ji zalévat, aby tam rostla.“

„Já jsem dal datla na strom, aby tam dělal díry a aby našel červíka.“

„Já jsem dala mravenečka na trávu a šel hledat maminku a mraveniště.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Pojmenuj pohádku

Obr. 2 Tvoření k pohádce

Obr. 3 Tvoření k pohádce

Obr. 4 Tvoření k pohádce

Obr.5 Papírová loutka

Obr.6 Umístění loutek do přírody

Název:	PROSTOROVÝ MODEL LOKOMOTIVY A LOUKY - výroba divadelní rekvizity
Autor:	Karla Doleželová Bc.
MŠ:	Základní škola a Mateřská škola Petřvald okres Nový Jičín, příspěvková organizace 742 60 Petřvald 372
Aktivita rozvoje:	Umělecko – kulturní

Cíl pro dítě:

Zachytit skutečnost ze svého okolí a vyjádřit své představy pomocí různých výtvarných technik
Zapojit svou fantazii a navrhnout různá výtvarná řešení
Dohodnout se na řešení s ostatními dětmi

Motivace, evokace:

1. Učitelka ukáže dětem obyčejnou kartonovou krabici
2. Učitelka vyzve děti, aby vymyslely, co by z takové krabice šlo vyrobit
3. Učitelka poté s dětmi dle vymyšleného návrhu dětí plánuje, jak by šla krabice přeměnit třeba na dům, auto, lokomotivu, postýlku atp.
4. Učitelka se ptá dětí, co k takové přeměně krabice budou potřebovat
5. Učitelka vyzve děti, aby se domluvily na dvou návrzích, podle kterých budou krabice měnit
6. Dle výběru dětí se stane z krabic lokomotiva a rozkvetlá louka
7. Učitelka se ptá dětí, jak vypadá taková lokomotiva, jak by chtěly, aby vypadala jejich lokomotiva, jak by si představovaly louku, zda tam budou květiny apod.

Instrukce pro dítě:

1. Rozdělte se do skupinek, podle toho, jaký model budete chtít ztvárnit
2. Navrhněte barvy, kterými budete lokomotivu a louku malovat, zda použijete štětec, houbičku nebo vatu na malování
3. Nachystejte si všechny pomůcky, výtvarné potřeby, které budete potřebovat
4. Rozvrhněte si, kde co bude na lokomotivě (okna, dveře, kola, světla, komín atd.)
5. Rozvrhněte, co byste chtěli, aby bylo na louce (květiny, broučci, motýli atd.)
6. Nakreslete na lokomotivě okna, která vám vyřežu, na louce nakreslete tužkou květiny
7. Vyberte si část modelu, který budete malovat a domluvte se s kamarády na společné barvě pro určitou část. Na louce maluj travičku nebo květiny (Obr. 1, 3)
8. Po zaschnutí barvy na lokomotivě přemýšlejte, jak byste ji mohli vyzdobit, aby se vám líbila
9. Po zaschnutí barvy na louce se rozhodněte, zda by se vám líbily kontury na květinách, motýlci nebo broučci v trávě apod. (Obr. 4)
10. Na závěr společně zhodnotíme, jak se nám práce dařila, zda je lokomotiva, louka podle našeho očekávání a v jaké pohádce je použijeme (Obr. 2)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Kartonová krabice
2. Temperové barvy dle výběru
3. Černá a červená tuš
4. Štetce, houbičky, vata, kelímky na barvy, zástěrky

Výroky dětí při motivaci, činnosti:

„Co budeme vyrábět?“

„Uděláme vláček nebo nákladák?“

„Já bych chtěl namalovat komín a kola.“

„Musíme udělat oheň do komína.“

„To budou krásné květiny.“

„Já bych tam chtěla motýlka.“

„Přidrž mi karton, ať se mi nenaklání.“

„Oliver nám míchá modrou barvu do červené.“

„Mohu malovat rukama?“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Výběr barev na lokomotivě

Obr. 2 Využití lokomotivy k dramatizaci

Obr. 3 Ztvárnění louky

Obr. 4 Dokreslení kontur

Název: SLUNÍČKO ČARUJE – Landart

Autor: Helena Syrková

MŠ: Mateřská škola I.Šustaly 1120, Kopřivnice 742 21

Aktivita rozvoje: Umělecko-kulturní

Cíl pro dítě:

Zakreslit tání ledu

Pozorovat přímé změny skupenství

Motivace, evokace:

1. Učitelka si s dětmi zazpívá píseň „Hřej, sluníčko, hřej...“, děti si připomenou blížící se jaro a uvědomí si sílu jarního sluníčka
2. Učitelka se např. ptá dětí: „Jaké je sluníčko?“, „Jaký je led?“, „Jak se led vytvořil?“, „Můžeme přes led pozorovat okolí?“, „Kdo bude mít na jaře větší sílu – led nebo slunce?“, „Co se stane s ledem na slunci?“
3. Učitelka dětem předvede obarvení ledu v tuši
4. Učitelka dětem demonstruje postup při zakreslování, mapování stopy tajícího ledu tužkou

Instrukce pro dítě:

1. Najdi si kousek ledu a podívej se přes něj (Obr. 1)
2. Obarvi led v misce s barevnou tuší (Obr. 2)
3. Polož led na karton, tam, kde svítí slunce (Obr. 3)
4. Pozoruj, jak led taje a zakresluj tužkou (Obr. 4)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Karton
2. Kousky ledu
3. Barevná tuš
4. Tužka

Zdroj – vzdělávací program Umění v krajině – Landart v rámci DVPP

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Co jste pozorovali přes kousek ledu?“

Odpovědi dětí:

„Já sluníčko, bylo to jako přes brýle.“

„Já zahradu a Tomáška a barvy až mě studily ruce a měl jsem je mokré.“

Otázka učitele:

„Jak se dařilo sluníčku roztápnout led?“

Odpovědi dětí:

„Můj led byl tenký, roztál za chvíli, sluníčko je horké, tak jsem to zakreslil.“

„Já ještě kreslím, mám tlustý led a loužička se pořád zvětšuje.“

„Mně to dělá barevný flek, a jak kreslím, připomíná mi to mapu.“

„Já už mám zakresleno a loužička z ledu mi už sluníčko pije a suší.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Hledání kousku ledu, pozorování přes led

Obr. 2 Obarvení ledu barevnou tuší

Obr. 3 Pokládání ledu na karton na sluníčko, zakreslování stop tajícího ledu

Obr. 4 Zakreslené změny

Název: ŠITÍ LIDOVÉHO KROJE

Autor: Mgr. Eva Goldová

MŠ: Mateřská škola Chomýž, okr. Kroměříž, příspěvková organizace, Chomýž 57,
768 61 Bystřice pod Hostýnem

Aktivita rozvoje: Umělecko – kulturní

Cíl pro dítě:

Poznat, jak vzniká oděv, seznámit se s praktickými ukázkami šití, zkoušení oděvů

Seznámit se s profesí švadlena, krejčí

Zažít lagraci sám se sebou, když oděv hned nepadne

Motivace, evokace:

1. Učitelka motivuje děti poslechem „písni Bukovinka" a ukazuje dětem obrázky z vystoupení lidového tanečního souboru
2. Učitelka vyzývá děti, aby popisovaly, co mají tanečníci na sobě
3. Učitelka doplňuje děti pojmenováním části kroje - slavnostního oděvu (sukně, zástěra, košula, gatě, fěrtoch)
4. Učitelka dává dětem hádanky se slovy v nářečí
5. Děti jsou motivovány pásmem lidových písní a tanců z valašska, které se učí k vystoupení
6. Dětem jsou k vystoupení ušity na míru plátěné kalhoty (trhanice) a plátěné sukně, děti mohou přímo pozorovat práci „švadleny - krejčové" v MŠ

Instrukce pro dítě:

1. Pozorujte, co všechno se musí připravit, udělat, než se začne šít
2. Připravte si karton, na ten obkreslete nohavice, pak vystřihněte - příprava stříhu
3. Pozorujte a poslouvejte vyprávění švadleny při práci (ruční x strojové šití, povídání na téma vývoje pracovního nářadí). (Obr. 1)
4. Děti pozorujte, jak si bere švadlenka míru na kalhoty, na sukně
5. Vyzkoušejte si práci s metrem (šňůrkou), poměřte si ve dvojici, kdo má delší sukni, nohavice - poměřování
6. Vyzkoušejte si ušité sukně, kalhoty (Když něco nesedí, vše jde rozpárat a ušít znovu.) (Obr. 2)
7. Pokuste se rozpárat dva sešité kusy látky
8. Provlékněte bavlnku jehlou a vyšijte obrázek dírkovací podložkou

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Tvrdý karton, nebo výkres
2. Různé zbytky látek
3. Děrovačka
4. Zbytky bavlnek na provlékání, „obšívání“
5. Nůžky
6. Metr

Zdroje: Mišurcová- Hudebně pohybové hry dětí předškolního věku, CD Bukovinka, DVD Valašský bál Bystřice pod Hostýnem, fotografie krojů, Fr. Tábořský : Rusava, IBSN 80-285-0030-1,(hry s texty, spisovněxvalašsky)

Možné otázky učitele:

„Kde se kupuje látka a nitě?"

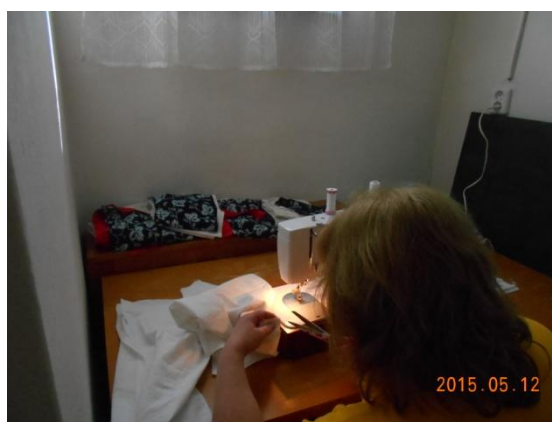
„Kde se koupí šicí stroj?"

„Co k šití oděvu potřebujeme?"

„Jak se jmenuje profese, kterou jste dnes pozorovaly?"

„Čím se dá ozdobit látka?"

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1-2 Pozorování práce švadleny,
plátěné kalhoty, sukně

Technické aktivity

Název: BUM, BUM, BUM, POSTAVÍME DŮM

Autor: Jitka Kubečková

MŠ: Mateřská škola, příspěvková organizace, Špálova 32, Ostrava

Aktivita rozvoje: Technická

Cíl pro dítě:

Zvládat jemnou motoriku

Bezpečně zacházet s ostrými bambusovými párátky

Osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti

Motivace, evokace:

1. Učitelka dětem připomene shlédnutí ukázky stavby domu na internetu
2. Učitelka se dětí ptá: „K čemu potřebujeme domy?“
3. Učitelka dětem ukáže siluety pěti různých typů domů z různých kontinentů, nakreslených na balicím papíře
4. Děti dokreslují chybějící části domu: okna, dveře, střechy atd.

Instrukce pro dítě:

1. Děti, teď si můžete zahrát na stavitele, postavte dům, jaký se vám líbí
2. Dnes budeme stavět z hrášku a párátek
3. Do jedné kuličky hrachu můžete napíchnout maximálně 3 párátka z různých stran, pokud napíchnete více párátek, hrášek se rozpůlí (názorná ukázka napichování hrášku)
4. Buďte opatrní, špičky párátek jsou ostré, můžete zkusit ostrost prstem
5. Začněte stavět váš dům

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Přes noc namočený a cezený hrách
2. Bambusová párátka s oboustranným hrotem
3. Podložky

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Pro koho jsi dům postavil?“

Odpovědi dětí:

„Postavil jsem dům pro mě a paní učitelku.“

„Pro kočičku.“

„Pro maminku.“

Otázka učitele:

„Co všechno v domě máš?“

Odpovědi dětí:

„Mám zde bazén.“

„Já mám rozhlednu.“

„Líbí se mi, že má tři střechy.“

Otázka učitele:

„Líbilo se ti stavět z hrášku?“

Odpovědi dětí:

„Ano, postavím dům i doma pro maminku.“

„Mohu zkusit, jak hrášek chutná?“

Výstupy činnosti s popisem:

Děti napichovaly kuličky hrachu a tvořily plošné domy na podložce nebo domy ztvárnilly prostorově ve 3D. Některé děti stavbu nabarvily temperovými barvami. Vznikly velmi pěkné a osobité výrobky.

Název: CO UMÍ VODA

Autor: Hana Borosová Bc.

MŠ: Mateřské školy Kopřivnice, příspěvková organizace, okres Nový Jičín,
Krátká 1105, 742 21 Kopřivnice

Aktivita rozvoje: Technická

Cíl pro dítě:

Povzbudit a rozvinout v dětech jejich přirozený zájem o přírodní vědy
Rozvíjet a užívat u dětí smysly

Motivace, evokace:

Libovolná

Instrukce pro dítě:

Voda, led, tání

1. Poslouchejte zvuk a říkejte, co slyšíte, co by mohlo být v láhvi a v termosce

Co plave ve vodě?

1. Prohlédněte si připravené předměty a zkuste odhadnout, které z nich by mohly ve vodě plavat a které se do vody ponoří

Vyplavání vajíčka

1. Prohlédněte si vajíčko a nádobku s vodou
2. Pozorujte, co se stane s vajíčkem, když ho ponořím do nádobky s vodou
3. Pozorujte, co bude dělat vajíčko, když budu do nádobky s vodou sypat sůl

Pomůcky, potřeby a zdroje:

Větší nádoba, voda, led, Termoska, PET láhev, sklenička

Korek, zavařovací sklenice, kleště, kladívko, dřívko, papír, kamínek, plastelína

Nádobka s vodou, syrové vajíčko, sůl, lžíce

Zdroj: internet, informace ze seminářů

Reflektivní výroky dětí:

Voda, led, tání

Otázka učitele:

„Co slyšíte za zvuk?“

Odpovědi dětí:

„Slyším šplouchání.“, „Já slyším plácání.“

Otázka učitele:

„Co si myslíte, že v té láhvi bude?“

Odpovědi dětí:

„Voda.“

Otázka učitele:

„Nyní znovu poslouchejte zvuk, který uslyšíte, když budu třepat termoskou.“

Odpovědi dětí:

„Můžou tam být kamínky.“, „Nějaké malé předměty.“, „Je tam taky voda.“

Otázka učitele:

„Co se s tou vodou stalo, že vydává jiný zvuk?“

Odpovědi dětí:

„Může být zmrzlá.“, „Je z ní led.“

Otázka učitele:

„Co udělá led, když jej budete držet v ruce?“

Odpovědi dětí:

„Bude nás studit.“, „Klouzat v ruce.“, „Roztopí se v ruce.“

Otázka učitele:

„A víte, proč se led v ruce rozpustí?“

Odpovědi dětí:

„Protože máme teplé ruce.“

Co plave ve vodě?

Otázka učitele:

„Co si myslíte děti, který předmět bude plavat ve vodě?“

- děti zkouší hádat, co by mohlo plavat a proč

Otázka učitele:

„Tak se přesvědčíme, co doopravdy plave a jak se vám to povedlo odhadnout.“

- děti se postupně přesvědčují, jak před chvílí hádaly a jak to doopravdy je (učitelka stručně vysvětluje, proč něco plave a něco ne)

Vyplavání vajíčka

Otázka učitele:

„Co si myslíte, že se stane s vajíčkem, když ho opatrně ponořím do nádobky s vodou?“

Odpovědi dětí:

„Rozbije se.“, „Bude plavat.“, „Potopí se.“

Otázka učitele:

„Teď zkuste říct, co se s vajíčkem stane, když budu do nádobky sypat sůl?“

Odpovědi dětí:

„Nevím.“, „Nic.“, „Skořápka se rozpustí.“

Otázka učitele:

„Tak se dobře dívejte a uvidíte.“

Odpovědi dětí: (postupně)

„Vajíčko není vidět.“, „Voda je bílá, kalná.“, „S vajíčkem se nic neděje.“, „Jé, ono začíná plavat!“

„Vajíčko vyplavalo nahoru.“

- společná diskuze s dětmi, proč sůl způsobila, že vajíčko vyplavalo

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Zahřívání ledu v dlani

Obr. 2 Co plave ve vodě

Obr. 3 Co plave ve vodě

Obr. 4. Reflexe dětí kresbou

Název: DOPRAVA – AUTA Z PŘÍRODNÍHO MATERIÁLU

Autor: Helena Višnická

MŠ: MŠ Hlučín - Darkovičky, Nový svět 4, Hlučín – Darkovičky, 74801

Aktivita rozvoj: Technická

Cíl pro dítě:

Vyrobí auto z přírodních materiálů
Bezpečně zacházet s nářadím

Motivace, evokace:

1. Učitelka s dětmi v komunitním kruhu vytvoří myšlenkovou mapu se zaměřením na dopravní prostředky, děti určují a rozdělují dopravní prostředky – voda, cesta, koleje, vzduch, učitelka zařadí píseň: „Tú, tú, tú“
2. Učitelka pokračuje v komunitním kruhu námětovou hrou: „To je doprava a já do ní přidám...“ – děti přidávají slova, která se týkají dopravy (kolo, cesta, volant...)
3. V závěru motivace učitelka zařazuje pohybovou aktivitu: Barevná auta – čtyři stanoviště rozdělená dle barev, učitelka zvedá barevné kuželky a děti (rozdělené podle barev) vybíhají ze svých „garáží“ a běhají v kruhu, pokud učitelka jejich barvu schová, utíkají zpět do „garáže“

Instrukce pro dítě:

1. Rozlož si všechny díly k sestavení auta a nářadí před sebe na stůl (Obr. 1)
2. Vezmi si pilku a ze dřeva nařež malá kolečka
3. Nachystej si kolečka, která představují kola auta, vezmi vrtačku a opatrně vyvrtej díрку nejprve do polínka a následně do dřevěného kolečka (Obr. 6)
4. Hřebík přilož do předvrtané díry v dřevěném kolečku a celé kolečko přilož k dírci vyvrtané v polínku, hřebík lehce přidržuj a zaklepej kladívkem (Obr. 4)
5. Přichystej si lékařské špachtle
6. Dvě špachtle přelom na polovinu (vytváříš sedátko) a hřebíčky přiklepej k polínku, dej je na místo předních sedaček, z dalších špachtlí vytvoř kabinu auta – špachtle hřebíky přiklepi jako podlahu a učitelka pomocí tavné pistole připevní boky nákladového prostoru (Obr. 3)
7. Vezmi si pilku a z korku nařež tři kolečka, dvě kolečka přilepíš k polínku na místo předních světel, třetí probiješ hřebíkem a lehce přiklepeš, ale nezabiješ celý do polínka, tak aby vznikl volant (Obr. 2)
8. Šípky přilepíš na místo blinkrů (Obr. 5)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Dřevěná polínka
2. Nařezaná dřevěná kolečka
3. Lékařské špachtličky
4. Vrtačka
5. Hřebíky
6. Kladívko
7. Pilka
8. Šípky
9. Korek

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Komu se podařilo postavit auto z přírodního materiálu?“

Odpověď dítěte:

„Mně.“

Otázka učitele:

„Co tomu autu ještě chybí?“

Odpověď dítěte:

„Volant.“, „Anténa.“

Otázka učitele:

„Co bychom ještě mohli postavit?“

Odpověď dítěte:

„Postavíme cestu, garáž.“

Otázka učitele:

„Jak ukončíme dnešní činnost?“

Odpověď dítěte:

„Uděláme závody.“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Hotový výrobek

Obr. 2 Šroubování volantu

Obr. 3 Lepení detailů auta

Obr. 4 Zatlučování hřebíků

Obr. 5 Společné foto

Obr. 6 Vrtání kol

Název: KDYŽ MÁ SVÁTEK MAMINKA, SLAVÍ CELÁ RODINKA

Autor: Ivana Valůšková

MŠ: Mateřská škola Kytička, Za Stadionem 1224/27, 697 01 Kyjov

Aktivita rozvoje: Technická

Cíl pro dítě:

Přijmout úkol, postupovat podle pokynů
Procvičovat a rozvíjet manuální zručnost při práci s náradím

Instrukce pro dítě:

Příprav pro maminku překvapení, dárek, pomoz jí:

Sestav zmrzlinovač z tyčkové stavebnice se spojkami (Obr. 1 -4):

1. Nakresli si barevný plánec s pastelkami stejné barvy, jako jsou tyčky sestavy
2. Podle plánu sestav základní tvar, dodrž barvy a tvar
3. Přesuneme se na koberec a spojíme části s kamarády k sobě
4. Můžeme ještě zvětšit a přidat další části
5. Zmrzlinovač postavíme na stoleček
6. A můžeme ochutnávat

Umyj nádobí (Obr. 5)

Zhotov v dílničce věšáček na utěrky a podložky pod hrnky (Obr. 6 – 11):

1. V kuchyňce rozmyslete, kam věšáček zavěsit
2. Vyberte vhodný kousek dřeva- lišty
3. Změřte, jak bude dlouhý, aby se vešel na místo
4. Přesun do dílničky- uřežte lištu podle toho, co jste změřili
5. Vyberte háčky- zvolte vhodný počet, seřadte na lištu, aby to hezky vypadalo
6. Přitlučte háčky kladívkem
7. Navlékněte okraje lišty na silonový vlasec na zavěšení (připravený- stačí jen navléknout) a pověste v kuchyňce

Podložky pod hrnky:

1. Vyber si z krabice kulaté tvary dřeva
2. Všimni si jaký má povrch (hrubý, nerovný)
3. Vezmi si smirkový papír a povrch osmirkuj, aby byl hladký
4. Porad', jak může maminka v kuchyni využít, a vyzkoušej

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Tyčková stavebnice se spojkami
2. Mísa s vodou, houbička, utěrky
3. Dřevěná lišta
4. Metr
5. Háčky do panelu
6. Kladívko, hřebíčky
7. Dřevěné kulaté odřezky
8. Smirkový papír

Reflektivní výroky dětí:

Při sestavení zmrzlinovače

Děti si mezi sebou ujasňují a vysvětlují, jak to funguje:

„Poteče to tady.“, „Tady se to míchá.“, „Tady to vytéká.“

-vymýšlí, jaké budou zmrzliny:

„Přidáme i kokos.“, „Potřebujeme kornoutky.“, „Uděláme si ještě hruškovou a duhovou.“

Domlouvají si, kdo bude opravovat:

„Řekneme paní učitelce.“, „Ne, to zvládnou sám.“

Při práci v dílničce:

Děvčata se domlouvají, jak a koho požádat o pomoc při zhotovení věšáčku na utěrky,

Chlapci na žádost různě reagují:

„Ted' nemám čas.“, „Já bych to chtěl udělat.“, „Já taky.“

Chlapci se domlouvají nad materiálem a pomůckami:

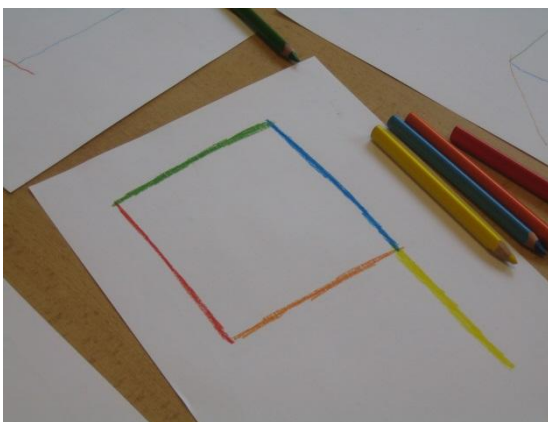
„Já jdu pro metr.“, „Já už umím měřit a poznávat čísla, tady je 8 a 1 (81cm).“, „Ty háčky máme doma.“

Návrhy dětí pro uplatnění dřevěných podložek opracovaných smirkovým papírem v kuchyňce:

„Může to být třeba obrázek do kuchyně, prkýnko na jídlo, prkýnko na krájení cibule, okurky, podložka na ohřátí v mikrovlnce, podložka pod horký dort, pod hrnek“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Vytvoření jednoduchého modelu u stolku dle předloženého nebo vlastního nákresu

Obr. 2 Ukázka jednoho z nákresů

Obr. 3 Spojení jednotlivých částí do společného celku na koberci

Obr. 4 Konečná verze zmrzlinovače poskytuje spoustu možností pro rozvíjení hry

Obr. 5 Myjeme a utíráme nádobí, budeme potřebovat věšák s háčky na utěrky

Obr. 6 Úkol pro kluky - vybrat materiál ...

Obr. 7 ... promyslet a vyměřit

Obr. 8 Pak už se usilovně pracuje v dílničce, řezeme pilkou ...

Obr. 9 ... zatlukáme háčky ...

Obr. 10 ... vzájemně si pomáháme

Obr. 11 Lištu s háčky zavěsíme v kuchyňce ... a máme hotovo!

Obr. 12 Ostatní pomocníci ještě smirkovým papírem ohlazují dřevěná kolečka

Obr. 13 Slouží nám jako podložky pod hrnce a hrnečky

Popisované aktivity probíhaly v rámci tematického celku věnovaného maminkám a rodině. Instrukce pro děti vyplynuly z jejich vlastních návrhů. Na závěr jsme se sešli v kruhu a děti měly možnost vyjádřit se ke svým činnostem. Většinou se ozývala pochvala směrem k sobě samému nebo kamarádům (i pochválit se je umění). Ukázka za všechny - jedna holčička řekla, že je klukům strašně vděčná za ten věšáček.

Na jednom ze seminářů Spirály zazněl slogan- pilka, kladívko, hřebíky mohou být i hračkou. U nás to již platí!

Název: KOMINÍK A JEHO ŽEBŘÍK

Autor: Kateřina Urbanová Bc.

MŠ: Mateřská škola U modrého slona, příspěvková organizace, Slovenská 2872, 733 01, Karviná-Hranice

Aktivita rozvoje: Technická

Cíl pro dítě:

Složení kominíka z jednotlivých barevných částí dle předlohy, dolepení a dokreslení detailů (štětky, knoflíků, oči, uši, nosu atd.)

Sestavení žebříku z krátkých a dlouhých dřívek

Motivace, evokace:

1. Učitelka v ranním kruhu klade dětem otázky na téma kominík
2. Učitelka dětem ukáže reálnou fotografii kominíka
3. Učitelka zazpívá s dětmi píseň Kalamajka
4. Učitelka ukáže dětem názorně rozfázovaný postup při vytváření kominíka (Obr. 2)
5. Učitelka ukáže dětem rozfázovaný postup při výrobě dřevěného žebříku (Obr. 2)
6. Učitelka se ptá: „Co uděláme jako první?“, „Proč kominík potřebuje žebřík?“, „K čemu slouží kominíkovi štetka?“, „Co se říká, že nosí kominík?“, „Viděl jsi už někdy opravdového kominíka?“, „Lezl jsi už někdy po žebříku?“, „Jak budete postupovat při výrobě žebříku?“, „Na co použijete krátká dřívka a na co dlouhá dřívka?“
7. Učitelka shrne zadání úkolu do slovní instrukce a dětem ukáže přesný postup

Instrukce pro dítě:

1. Obkresli si jednotlivé části kominíčka na připravené barevné papíry
2. Vystřihni jednotlivé části kominíka
3. Nejprve si slož kominíka dle předlohy a následně nalep na výkres
4. Dokresli kominíkovi detaily pastelkami (oči, uši, nos, ústa, prsty)
5. Dokresli pozadí voskovkami dle vlastní volby
6. Nalep štetku, knoflíky, čtyřlístek pro štěstí
7. Sestroj žebřík podle návodu, správné nalepení krátkých a dlouhých dřívek (Obr. 2)
8. Pokud budete postupovat správně, výsledkem by měl být vytvořený kominík s dřevěným žebříkem (Obr. 1)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Fotografie kominíka a předloha sestaveného žebříku (Obr. 1)
2. Barevné papíry, výkresy, lepidlo, nůžky, pastelky, voskovky, knoflíky, štetka, krátká a dlouhá dřívka
3. Fotonávod – rozfázovaný postup ke zhotovení kominíka a žebříku (Obr. 2)

Reflektivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Co dělá kominík?“

Odpovědi dětí:

„Opravuje komíny,“

„Nosí štěstí, když se chytnete za knoflík.“

„Já už viděl opravdového kominíka.“

„Je celý od sazí“.

Otázka učitele:

„Komu se podařilo vyrobit kominíka podle vzoru?“

Odpovědi dětí:

„Já mám krásného kominíčka, podívej.“

„Mně nešla přilepit štětka, ale kamarád Honzík mi pomohl.“

Otázka učitele:

Komu se podařil sestrojít dřevěný žebřík podle předlohy?“

Odpovědi dětí:

„To bylo těžké, ale zvládl jsem to.“

„Jsem si přilepila i prsty.“

„To je stejný žebřík jako má můj táta v garáži.“

Další možné otázky učitele k dětem:

„Kdo by chtěl být kominíkem?“

„Už jste někdy něco stavěli podle návodu?“

„Jak jste postupovaly při sestavení žebříku?“

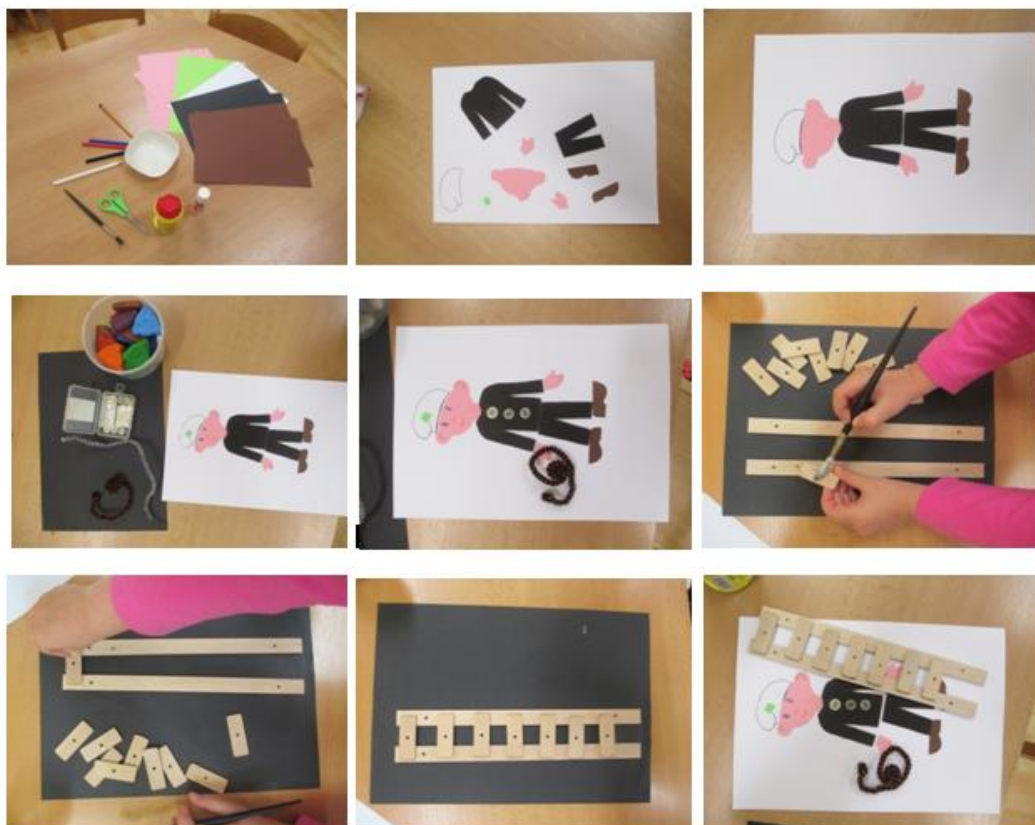
„Čím jste začínaly při lepení kominíka?“

„Potřebovaly jste pomoc kamaráda?“

Výstupy činnosti s popisem:

Obr. 1 Sestavený kominík se žebříkem

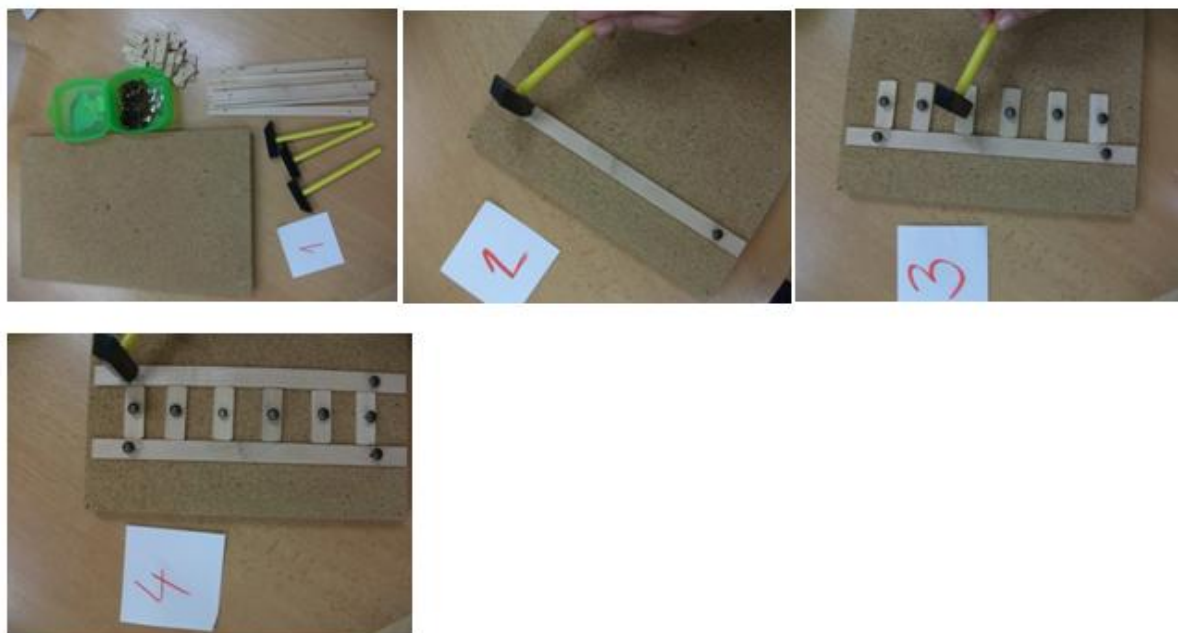

Obr. 2 Pracovní postup na obrázcích

Obr. 3 Fotografie z realizace činnosti

Další inspirace technické činnosti k tomuto tématu:

Obr. 4 Pracovní postup výroby žebříku zatloukáním dřevěk

Obr. 5 Pracovní postup výroby sluníčka zatloukáním připínáček

Název: STAVÍME NAŠE MĚSTO KARVINÁ

Autor: Šárka Králová Mgr.

MŠ: Mateřská škola Karviná Ráj, V Aleji 20/761

Aktivita rozvoje: Technická

Cíl pro dítě:

Seznámit se s prvky stavby města od plánu po realizaci staveb a úpravu okolí
Při realizaci propojit Lego Education s výtvarným a přírodním materiálem

Motivace, evokace:

1. Učitelka dětem ukáže mapu České republiky, po té místo, kde je naše město na mapě (Obr. 1)
2. Učitelka upozorňuje na barvy na mapě – modrou, hnědou, zelenou, děti pozorují podobu modré barvy, připomíná jim dlouhé a krátké čáry, které jsou někdy spojené a někdy samostatně, učitelka naváže a ptá se „Co to může být?“, děti odpoví, že se jedná o řeky
3. Učitelka vysvětlí, co znamená hnědá barva a po té se ptá: „Co může znamenat barva zelená?“, děti společně dojdou k úsudku, že zelená barva je všude tam, kde nejsou hory, když na místě nejsou hory, je tam barva zelená, učitelka vysvětluje dětem: „Zelená barva na mapě znamená rovinu.“, děti ukážou rukou, jak vypadají hory a jak vypadá něco rovného, tedy na mapě rovina
4. Poté pozorujeme mapu Karviné, děti si všimají modré a zelené barvy, vědí, co to znamená, závěr - v Karviné nemáme hory, máme tady řeku, děti vyznačily řeku modrou šálou na připravených bílých prostěradlech (Obr. 2), mnohé znaly lidové pojmenování „Olza“, učitelka sděluje název řeky „Olše“
5. Učitelka se ptá dětí: „Kam v našem městě chodíte s rodiči na procházky?“, „Kde si rády hrajete?“, „Viděly jste kašnu na náměstí, kostel, zámek?“, učitelka ukazuje jmenovaná místa na fotografiích z obrazové publikace Karviná v obrazech, v odpovědích dětí se objevují pojmy: park, hřiště, jezdíme na kole, lesopark Dubina, chodíme na bazén, kostel, zámek, známá je dětem kašna
6. Učitelka se ptá dětí: „Co je poblíž naší školky?“, děti odpovídají: „Škola, druhá školka, paneláky, obchody.“

Instrukce pro dítě:

1. Nakreslete stavbu, kterou chcete v našem městě postavit
2. Hotový obrázek položte na vybrané místo na bílém prostěradle
3. Na místa obrázků postavte stavby z lega Education, můžete využít i stavby, sestavené dříve
4. Doplňte náš plán města dalšími stavbami, učitelka navrhuje most přes řeku, na vodu loď, stroje k továrně, ke školce a škole zahrady s herními prvky, kostel, stromy a veřejné osvětlení
5. Náš plán města by měl mít co nejméně bílých míst, doplňte, co nám ještě chybí, můžete využít barevné i bílé papíry, lepidlo, nůžky, lepicí pásku, kamínky, fixy, učitelka navrhuje chodníky, cesty, dvě jezírka s rybami (Obr. 3), pískoviště, přechody pro chodce, parkoviště, semaforey, zelené plochy z krepového papíru, řeku prodloužily pruhy modrého výkresu (Obr. 4)
6. Vytvořte hradby města z polykarpovy stavebnice a opište nápis podle vzoru „Naše město Karviná“(Obr. 5, 6)

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Lego education řady 9656 jednoduché stroje, 9660- jednoduché konstrukce, 9076 – Souprava s potrubím, 9027 – základní díl
2. Mapa ČR, mapa Karviné, publikace Karviná v obrazech
3. Dvě velká prostěradla
4. Výtvarný materiál – nůžky, bílé a barevné papíry, korková kolečka, kamínky, fixy, lepidlo
5. Hotové stavby, které děti zhotovily již dříve v rámci seznamování s řadou lega Education

Reflexivní výroky dětí:

Reakce dětí:

„K přechodu dám semafor.“

„Paní učitelko, dívejte se, jak jsem ho postavil.“ (Chlapec přilepil papírový model lepicí páskou k řadě kostek z lega.)

Otázka učitele:

„Co se Vám nejvíc líbí v našem plánu města?“

Odpovědi dětí:

„Nejvíc se mi líbí park a klouzačky jako tobogán.“

„Líbí se mi voda, dal jsem do ní velké barevné ryby.“

Reakce dětí:

„Most musíme zvednout, aby mohla projet loď.“

„Chodník spojí domy.“

Výstupy činnosti s popisem:

Nebylo potřeba děti „uměle“ dělit do skupin, samy se do činnosti zapojovaly a vybíraly si, co zhotoví. Námět zhotovení přechodů pro chodce byl navržen učitelkou, námět parku s jezírky, rybami, kamínky a pískovištěm byl navržen a zcela samostatně realizován dětmi. Hotový projekt „Město“ byl vystaven tři dny. Děti si v něm mohly hrát ve dvojicích. Nejraději obměňovaly skluzavky z potrubí a pouštěly v něm postavy z lega, také využívaly malá auta. Oblíbený byl sjezd, který byl zhotoven z tvrdého papíru z nakloněné roviny v podobě mostu.

Obr. 1 Mapy, kniha o městě

Obr. 2 Řeka na prostěradle

Obr. 3 Vytváření jezírek

Obr. 4 Poslední úpravy

Obr. 5 Hotové město

Obr. 6 Stavitelé

Název: VESMÍRNÉ VÝZKUMY

Autor: Ivana Rečková

MŠ: Mateřské školy Kopřivnice, př. org., MATEŘSKÁ ŠKOLA LUBINA, Lubina 199,
742 21 Kopřivnice

Aktivita rozvoje: Technická

Cíl pro dítě:

Poznávat s dětmi technické prostředí a jeho vývoj

Vést děti ke spolupráci ve skupině, využívat tvůrčí postupy a umět oceňovat práci druhých

Motivace, evokace:

Učitelka říká dětem: „Jsme vesmírní výzkumníci.“ „Dneska máte 6 výzkumných center, kde si můžete vyzkoušet některé zajímavé aktivity.“

Instrukce pro dítě:

1. Zjistěte, jak fungují magnety, a sestrojte raketu – můžete použít vše, co je v krabici (magnetická hra, kulaté magnety, plechovky)
2. Sestrojte raketu podle plánu, ale nejdříve musíte vymyslet, jak dostanete díly (kostky) na raketu z vesmíru na vesmírné pracoviště, použijte vše, co si myslíte, že vám v tom pomůže
3. Společně zapneme větrák a prozkoumáme, co všechno umí vítr
4. Zkuste opravit raketu a tam, kde je díra, přišroubujte plechová kolečka na raketu
5. Prozkoumejte, jak rychle se ve vesmíru pohybuje lunochod, natáhněte šňůrku, a jak budete připraveni všichni tři, namotávejte ji na kolík, uvidíme, který bude nejrychlejší
6. Vytvořte si svoji barevnou planetu z víček – vkládejte víčka do sebe, hledejte, která se do které vejde

Pomůcky, potřeby a zdroje:

1. Knihy, encyklopedie, obrázky
2. Konstruktivní stavebnice, Lego Dacta, magnetické stavebnice, větrák, šroubky a maticky, magnety
3. Odpadový materiál – plechovky, DC, kelímky, plastová víčka různé velikosti, provázky, lepenka atd.

Reflexivní výroky dětí:

Otázka učitele:

„Chlapci, co se vás při stavbě rakety dařilo?“

Odpovědi dětí:

„No, já jsem s tím křídlem nesouhlasil, ale teď vidím, že to byl docela dobrý nápad.“

Otázka učitele:

„Děti, na co jste přišly, když jste stavěly raketu z magnetické stavebnice a magnetů?“

Odpovědi dětí:

„To jsem netušil, že to bude držet.“ (při stavbě rakety z plechovek, magnetů a magnetické stavebnice)

Výstupy činnosti s popisem:

Týden kosmických výzkumů navazoval na předchozí aktivity o vesmíru, o sluneční soustavě a planetách. V pondělí si děti vytvořily 3 -4 členné skupinky. Tyto skupinky pracovaly během týdne ve stejném složení, jen si po domluvě a výběru měnily centra a aktivity.

Aktivity šesti výzkumných center:

1. **MAGNETISMUS** – děti vytvářely makety raketa nebo kosmických modulů z magnetické stavebnice. Materiál byl obohacen o plechovky a magnety. Děti stavěly rakety dle vlastní fantazie.

2. **LEGO DACTA** – děti podle názorného modelu sestavovaly raketu. Jednotlivé dílky měly děti přemístit pomocí jednoduchého stroje z místa na místo – sestrojily si „lanovku“, na kterou zavěsili košík k převážení jednotlivých dílků lega. Děti si rozdělily role – kdo bude nakládat, kdo bude přepravovat, kdo bude sestavovat – společně prováděly kontrolu. Po zjištění, že košík po lanovce moc nejedí, tuto stavbu vylepšily tak, že přivázaly na košík dva provázky a košík po lanovce tam i zpět tahaly.

3. **PROUDĚNÍ VZDUCHU** – větrák, který se otáčel do stran. Děti zkoumaly, co dělá proud vzduchu, co dokáže roztočit, odfouknout, jak daleko, jak rychle apod. Doplňkovou aktivitou bylo dechové cvičení – foukání přes brčko do skleničky s vodou, ve které bylo 8 kuliček – 8 planet. Děti rozfoukávaly planety ve vesmíru.

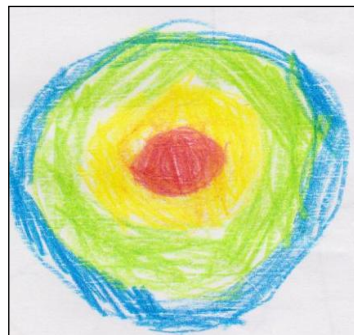
4. **RAKETOOPRAVNA** – děti měly k dispozici tvar rakety z lepenky. Opravovaly raketu šroubováním kelímků a víček pomocí opravdových šroubků a maticek.

5. **LUNOCHODI VE VESMÍRU** – děti si v předešlých dnech vyrobily z vyřazených a nehrajících CD a kelímků lunochody, společně jsme na špalíky dřeva navázali na provázky lunochody. Děti namotávaly lunochody a pozorovaly, kdo je rychlejší, kdo je v pohybu, kdo stojí na m místě. Současně procvičovaly jemnou motoriku.

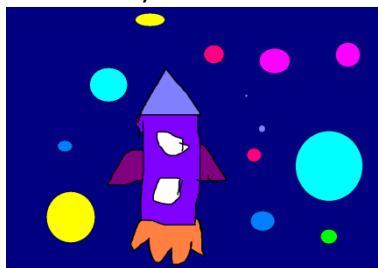

6. **BAREVNÉ PLANETY** – děti sestavovaly barevné planety z víček různé velikosti vkládáním do sebe.

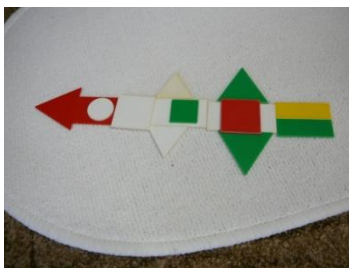

Po provedení aktivit měly děti možnost vše si zakreslit do výzkumného deníku, který bude následně součástí knihy O VESMÍRU, kterou si děti denně doplňují obrázky, zajímavostmi apod.

Další aktivity během tématu VESMÍR:

KRESBA NA PC

SESTAVOVÁNÍ

SLUNEČNÍ SOUSTAVA – MÍČE

MAGNETKY

PROGRAM NA PC

SOUHVĚZDÍ

Název:	E Sborník námětů polytechnické výchovy v práci v MŠ
Autoři:	kolektiv autorů
Vydalo	Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace, se sídlem Štefánikova 7/826, 741 11 Nový Jičín, IČ 62330403, DIČ CZ62330403
Rok vydání	2015
Nositel autorských práv	Krajské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a informační centrum, Nový Jičín, příspěvková organizace
Vytiskl	ARUNDO TRADING s. r. o., nám. Míru 18, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm